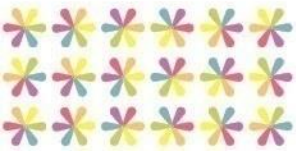

Izobraževanje na daljavo v času epidemije Covid-19 – nekateri izsledki

Poročevalca: dr. Tanja Rupnik Vec, dr. Branko Slivar

Avtorji poročila: dr. Tanja Rupnik Vec, dr. Branko Slivar, mag. Renata Zupanc Grom, dr. Stanka Preskar, dr. Monika Mithans, Saša Kregar, dr. Milena Ivanuš Grmek, mag. Vera Bevc, dr. Ada Holcar Brunauer, dr. Kristijan Musek Lešnik

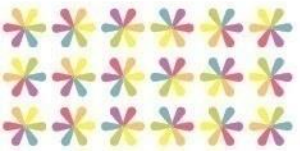
Sodelavci: dr. Vinko Logaj, dr. Fani Nolimal, dr. Katica Pevec Semec, mag. Andreja Bačnik, Andreja Vouk, Petra Košnik, mag. Nada Nedeljko

Cilji raziskave

Raziskava sledi trem temeljnim ciljem:

1. ugotoviti prevladujoče **doživljanje in prakse** izobraževanja na daljavo slovenskih **učiteljic in učiteljev** na različnih nivojih izobraževanja v času epidemije Covid-19 ter njihovo doživljanje sodelovanja z različnimi deležniki,
2. ugotoviti **doživljanje in izkušnje učencev** s poučevanjem in učenjem na daljavo v času epidemije Covid-19,
3. ugotoviti prevladujoče **karakteristike pedagoškega vodenja** v času zaprtja šol s perspektive ravnateljev.

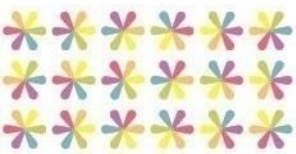

Zbiranje podatkov in karakteristike

VZORCA (od 21.5. = **8 teden ID** -> (10 delovnih dni); izvedba FS: 1. teden junija)

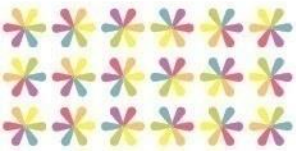
Viri podatkov

- 1) Vprašalnik za **učitelje** (N= **7382**) (regijska pokritost, ustrezna zastopanost glede na leta poučevanja/izkušnje, ustrezna zastopanost programov in predmetov)
 - OŠ (2327 RP + 3663 PP) = 30%
 - SŠ 1393 = 20%
- 2) Vprašalnik za **učence** (N= **24684**) (ustrezna zastopanost po starostnih skupinah, enakomerna razpršenost glede na učni uspeh; rahla neuravnoteženost po spolu:60:40 = Ž: M)
 - 13% populacije OŠ (4. – 8.r. – vsi a in b odd.)
 - 10% populacije SŠ (1. – 3. l – vsi a in b odd.)
- 3) Vprašalnik za **ravnatelje** (N=**406** cca. 2/3; 85% OŠ in 15% SŠ) (ustrezna regijska zastopanost, ustrezna zastopanost po programih ter glede na izkušnost ravnateljev (mandat) ter velikost kolektiva)
- 4) **Fokusne skupine** za učitelje in ravnatelje:
7 fokusnih skupin: 37 učiteljev, 16 ravnateljev

Izobraževanje na daljavo s perspektive učiteljic in učiteljev

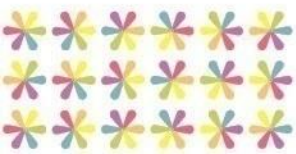
Nekateri izsledki, dobljeni na temelju analize odgovorov učiteljev na vprašalnik za učitelje

Raziskovalna vprašanja - učitelji

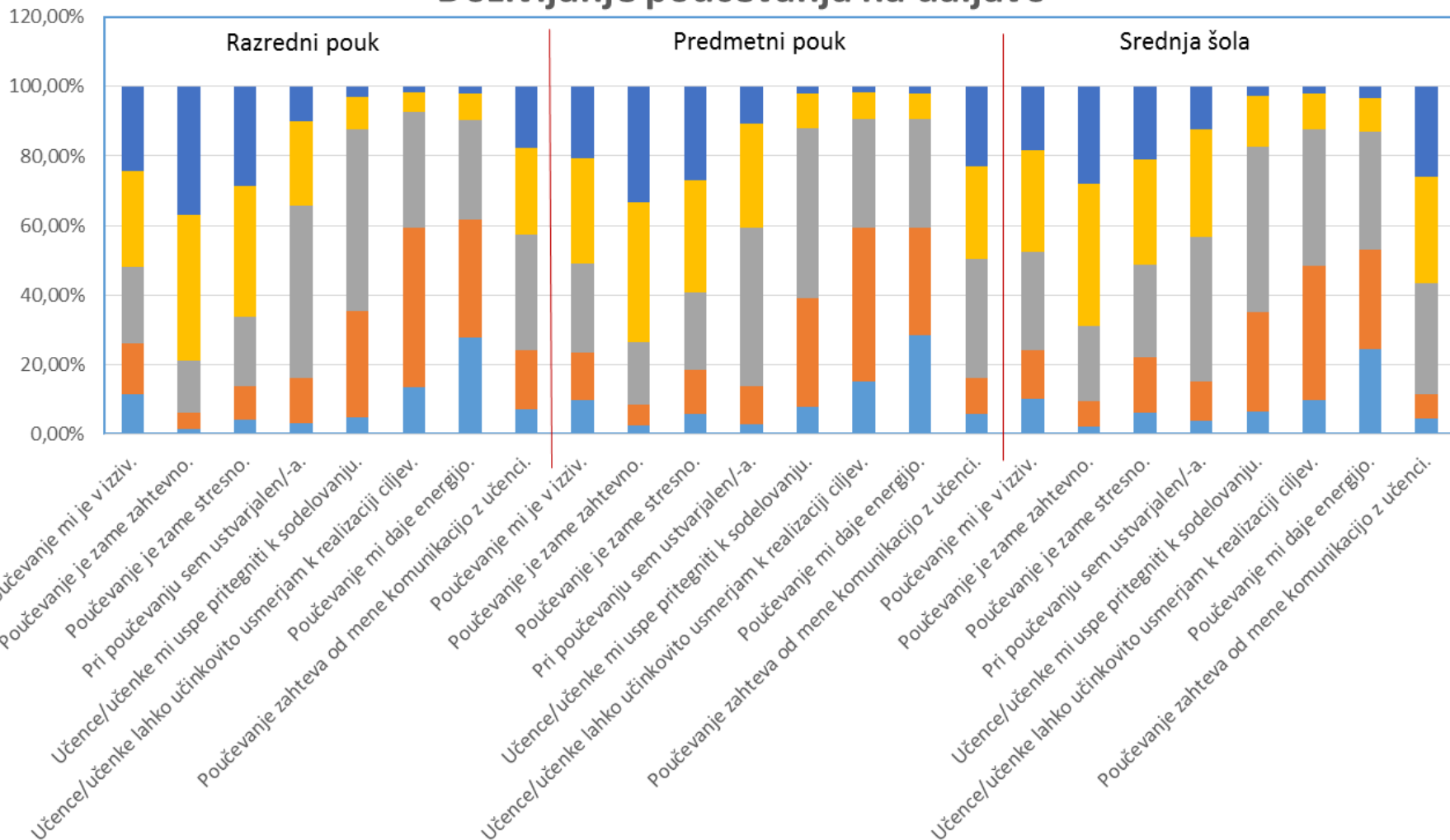
Cilj 1: Ugotoviti prevladujoče poglede in prakse izobraževanja na daljavo slovenskih učiteljic in učiteljev na različnih nivojih izobraževanja v času epidemije covid-19 ter njihovo zaznavanje sodelovanja v šolskih kolektivih.

- Kako so učitelji **doživljali** izobraževanje na daljavo v primerjavi s poukom v razredu?
- Kako so učitelji **organizirali in izvajali pouk** na daljavo s pomočjo **digitalne tehnologije**?
- Kako so učitelji v času izobraževanja na daljavo prilagajali **učne cilje** in obseg učnih vsebin?
- Katere didaktične **pristope/strategije** so učitelji uporabljali pri izobraževanju na daljavo?
- Kako so učitelji **vrednotili znanje** učencev v času izobraževanja na daljavo?
- Kako so zagotovili **varnost in spodbudnost** učnega okolja?
- Kako so učitelji zaznavali **prednosti in izzive** izobraževanja na daljavo?
- Kako so učitelji vrednotili lastno **usposobljenost** za izobraževanje in vzgajanje na daljavo?
- Kako so učitelji zaznavali **sodelovanje** v kolektivu oz. z različnimi deležniki v času izobraževanja na daljavo?

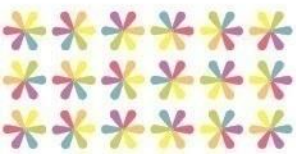

Doživljanje poučevanja na daljavo

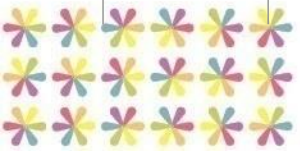
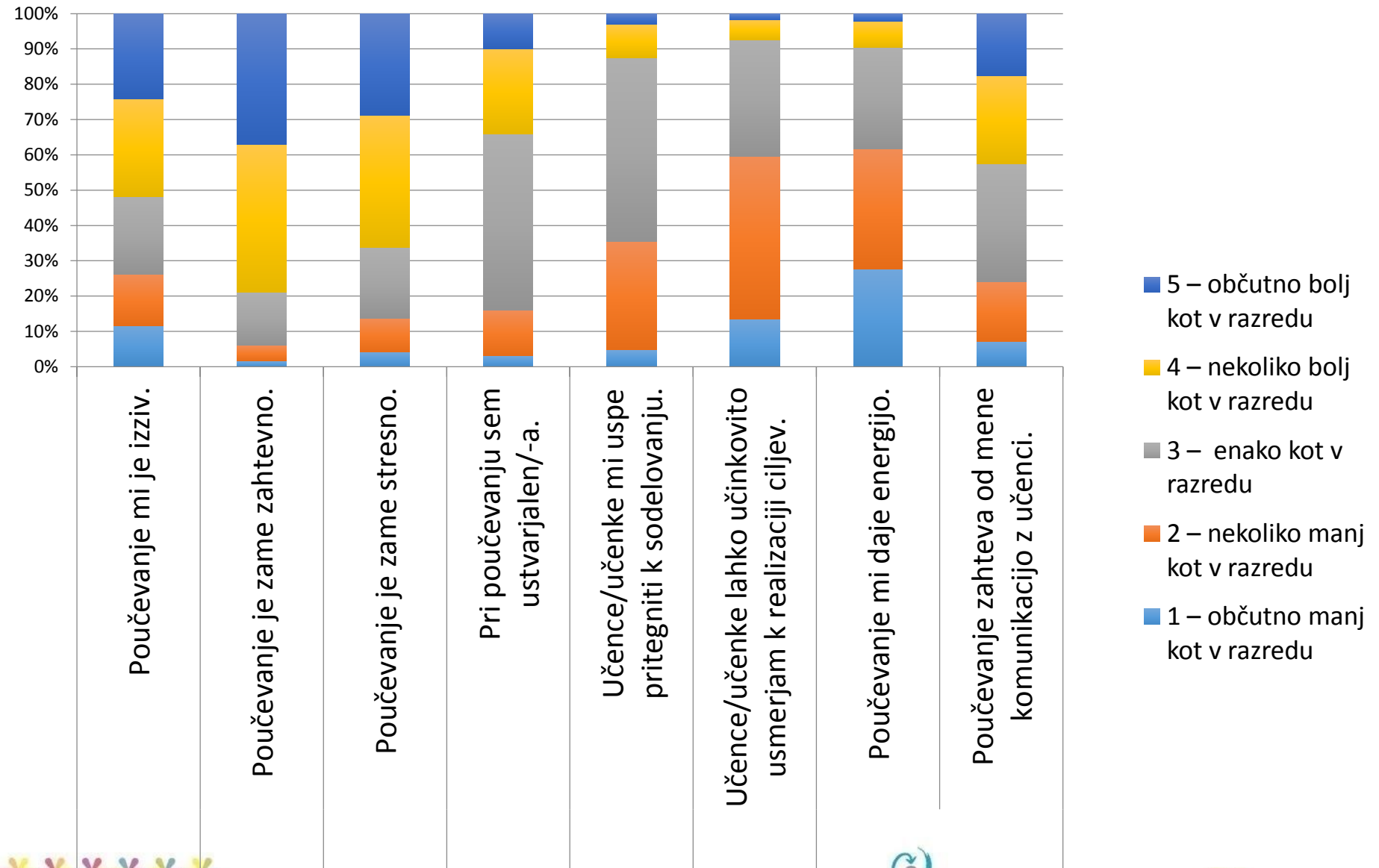
Doživljanje poučevanja na daljavo

■ 1 - občutno manj kot v razredu ■ 2 - nekoliko manj kot v razredu ■ 3 - enako kot v razredu ■ 4 - nekoliko bolj kot v razredu ■ 5 - občutno bolj kot v razredu

Doživljanje pouka - učitelji RP

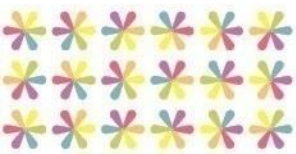
Povezave

Zmerna korelacija med **doživljanjem stresnosti** in

- doživljanjem višje **zahtevnosti** pouka ($r = 0,62$)

Zmerna korelacija med prepričanjem da mu učencev ne uspe pritegniti k **sodelovanju** in

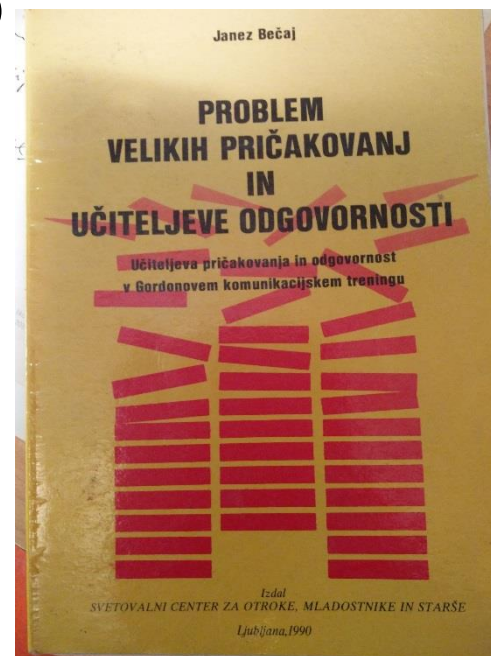
- prepričanjem učitelja, da ne zmore učinkovito usmerjati učencev k **realizaciji ciljev** ($r = 0,60$)
- doživljanjem, da poučevanje daje **energijo** ($r = - 0,40$)

Kaj lahko stori ravnatelj?

Razprava o odgovornosti:

„sodelovanje je učenčeva,
ne učiteljeva odgovornost“

- Problem velikih pričakovanj in učiteljeve odgovornosti (Bečaj, 1990)
- Toga in prožna miselnost (Dweck, 2000): uspeh je funkcija prizadevanja, ne funkcija sposobnosti!

Učiteljeve odgovornosti v učni situaciji

- Široko in poglobljeno pozna stroko
- Načrtuje in izvaja pouk v skladu s sodobnimi konceptualnimi izhodišči (npr. FS)
- prilagaja pouk individualnim potrebam in sposobnostim učencev.
- Uporablja kvalitetna učna gradiva.
- Izgrajajuje kvaliteten medsebojni odnos
- Se zanima za učence, jih spoznava
- Daje konstruktivno povratno informacijo
- ltd.

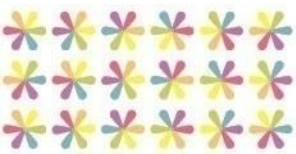
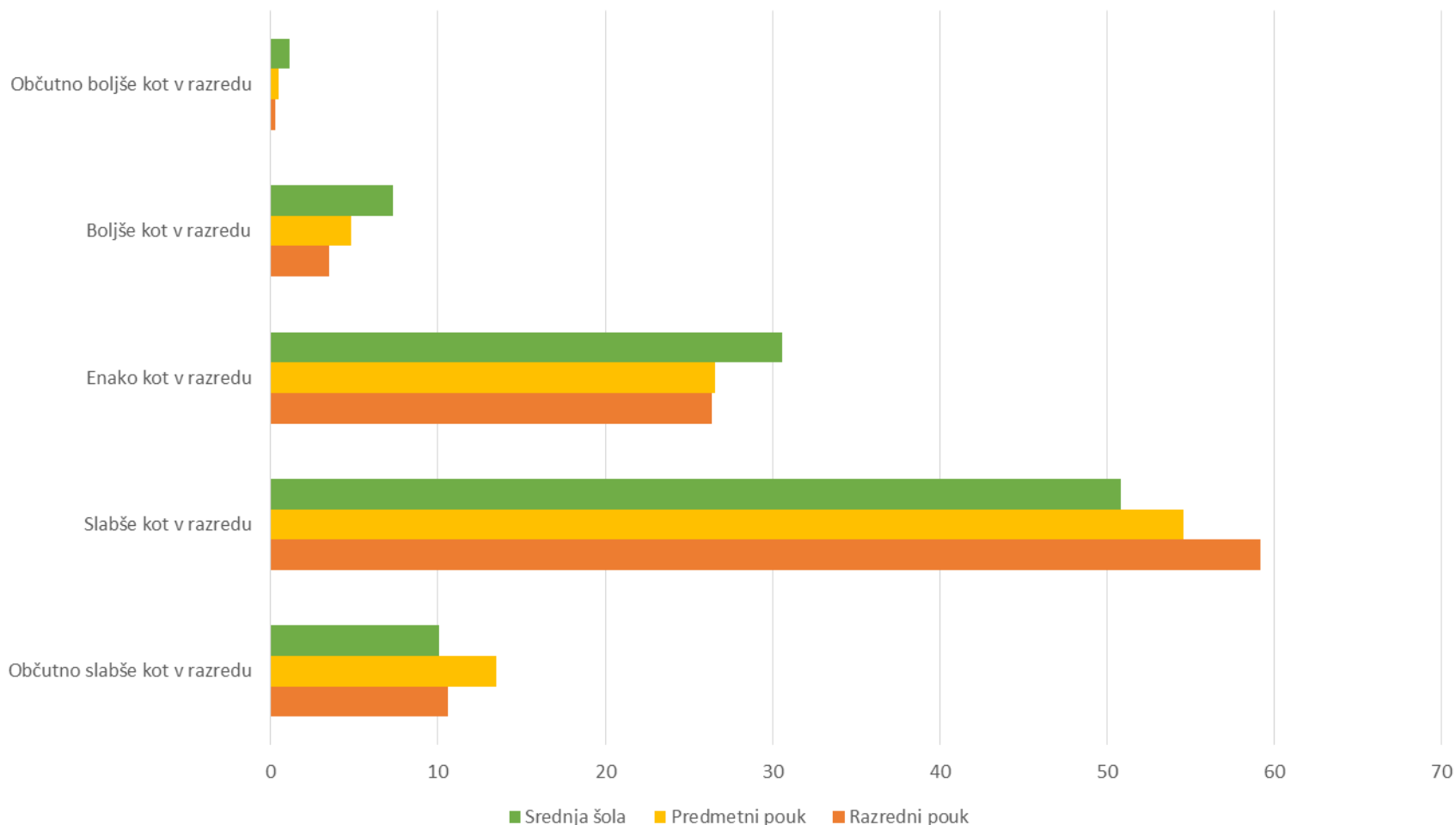
Učenčeve odgovornosti v učni situaciji

- Poslušá
- Sledi navodilom
- Aktivno sodeluje
- Razmišlja
- Si prizadeva k izgradnji razumevanja
- Osmišlja svoje sodelovanje v aktivnosti
- Dela domače naloge
- Se uči kvalitetnih učnih strategij
- Če je neuspešen poskusi znova
- Vpraša, če ne razume
- Si prizadeva za uspeh
- ltd.

(Bečaj, 1996; glej še Rupnik Vec, 2004)

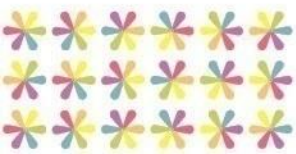
Splošna samoocena kakovosti poučevanja v času Covid-19

Kaj lahko stori ravnatelj?

Spodbudi razpravo o **kakovosti poučevanja na daljavo in sistematično spreminjanje** učiteljeve prakse:

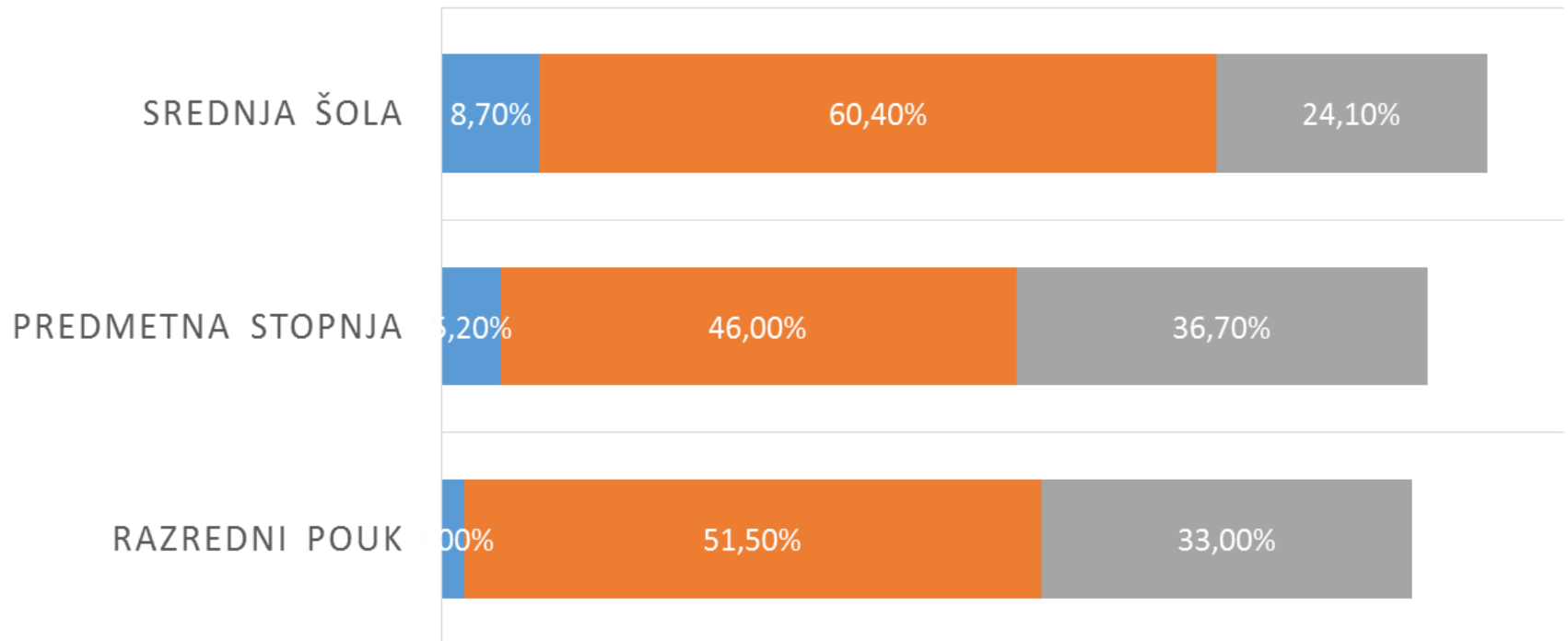
- 1) *Soustvarjanje kriterijev* kakovosti poučevanja na daljavo (uporaba zbirke Kakovost v vrtcih in šolah)
- 2) *Samorefleksija in samoevalvacija*
- 3) Opredelitev *ciljev* izboljšanja na individualni ravni
- 4) Spremenjeno delovanje
- 5) *Samospremljanje, kritično prijateljevanje* (kolegialna in/ali ravnateljeva *povratna informacija*)
- 6) *Redefinicija ciljev ...*

Organizacija pouka in uporaba IKT

PREVLADUJOČI NAČIN IZVAJANJA POUKA

- Pouk izvajam tako, da z učenci vzpostavim stik prek videokonferenc.
- Kombiniram videokonferenčno izvajanje pouka in usmerjanje učenja prek pisnih navodil.
- Pouk izvajam večinoma tako, da učencem posredujem pisna navodila za samostojno delo.

Metaštudija raziskav o učenju prek spleta

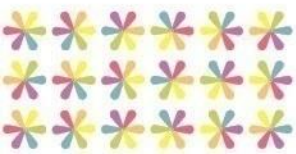
(Means, Toyama, Bakia in Jones, 2010)

- 1) Kako učinkovito je učenje prek spleta v primerjavi s poukom v razredu? (face-to face)?
- 2) Ali obogatitev učenja v razredu s poukom prek spleta izboljšuje učenje?
- 3) Katere prakse so povezane z bolj učinkovitim učenjem prek spleta?
- 4) Kateri pogoji vplivajo na učinkovitost učenja prek spleta?

-
- 1) „**Spletni**“ učenci v povprečju rešujejo naloge nekoliko bolje kot „tradicionalni“ učenci
 - 2) Pouk, ki **kombinira spletno učenje in učenje v živo** je učinkovitejši od čistega spletnega učenja
 - 3) **Čisto spletno učenje** je učinkovitejše, če je **usmerjano in sodelovalno** (poteka v interakciji med učenci in ali z učiteljem) kot spletno učenje, kjer učenci neodvisno usvajajo učno snov.

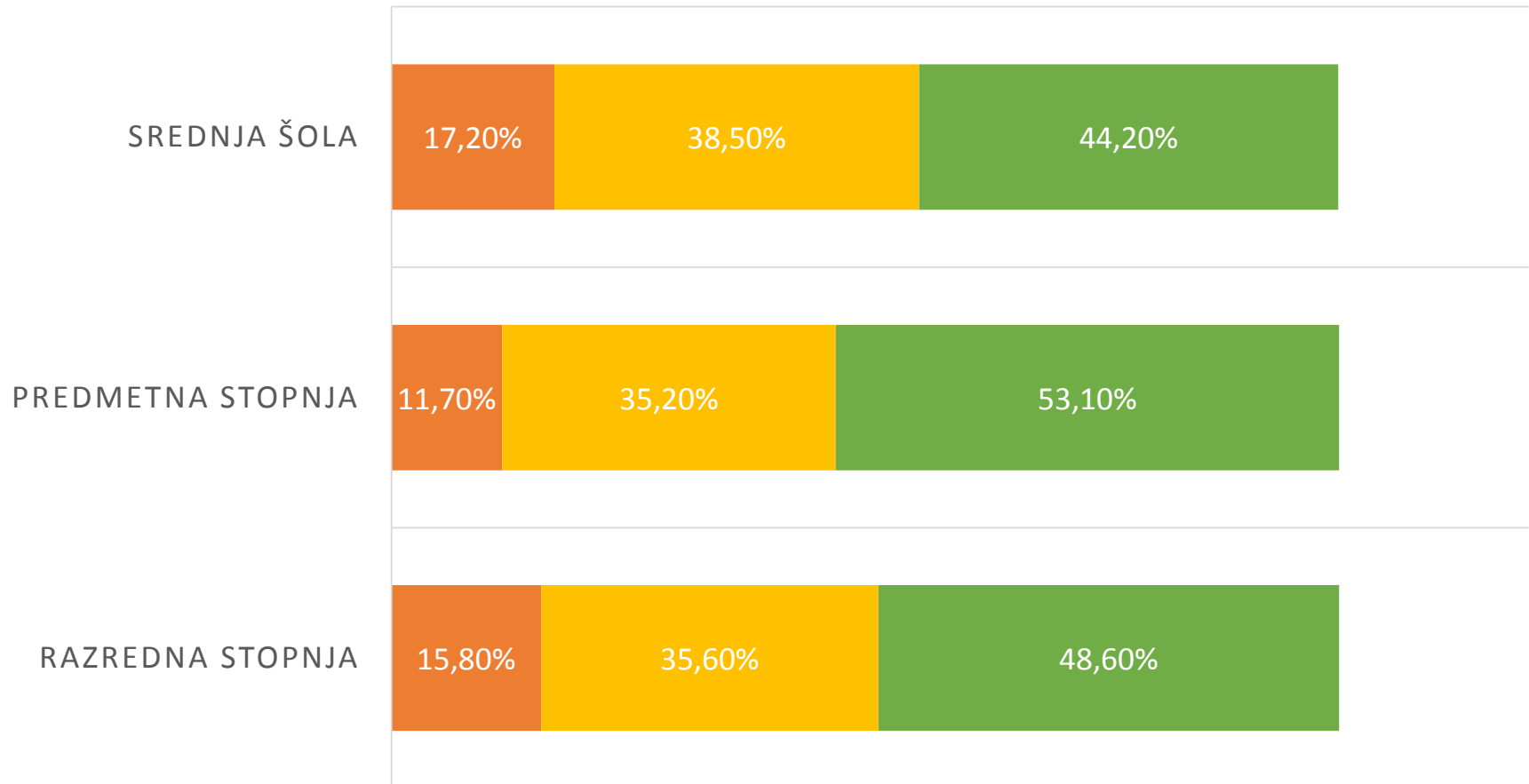
Kaj lahko stori ravnatelj?

- Spodbuja izmenjavo primerov dobre prakse **interaktivnega pouka** na daljavo (stremimo k cilju: živahna izmenjava frontalne z individualnimi in predvsem s skupinskimi oblikami dela).
- Organizacija urnika na način, ki upošteva tako čas za interakcijo učitelj-učenec in učenec- učenec, kot čas za samostojno delo učencev pri vsakem predmetu.

USKLAJENOST NAČINOV KOMUNICIRANJA NA ŠOLI

- Na šoli se glede tega nismo uskladili
- Na šoli smo se glede tega delno uskladili
- Na šoli smo se glede tega v celoti uskladili

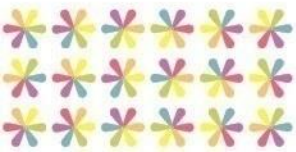
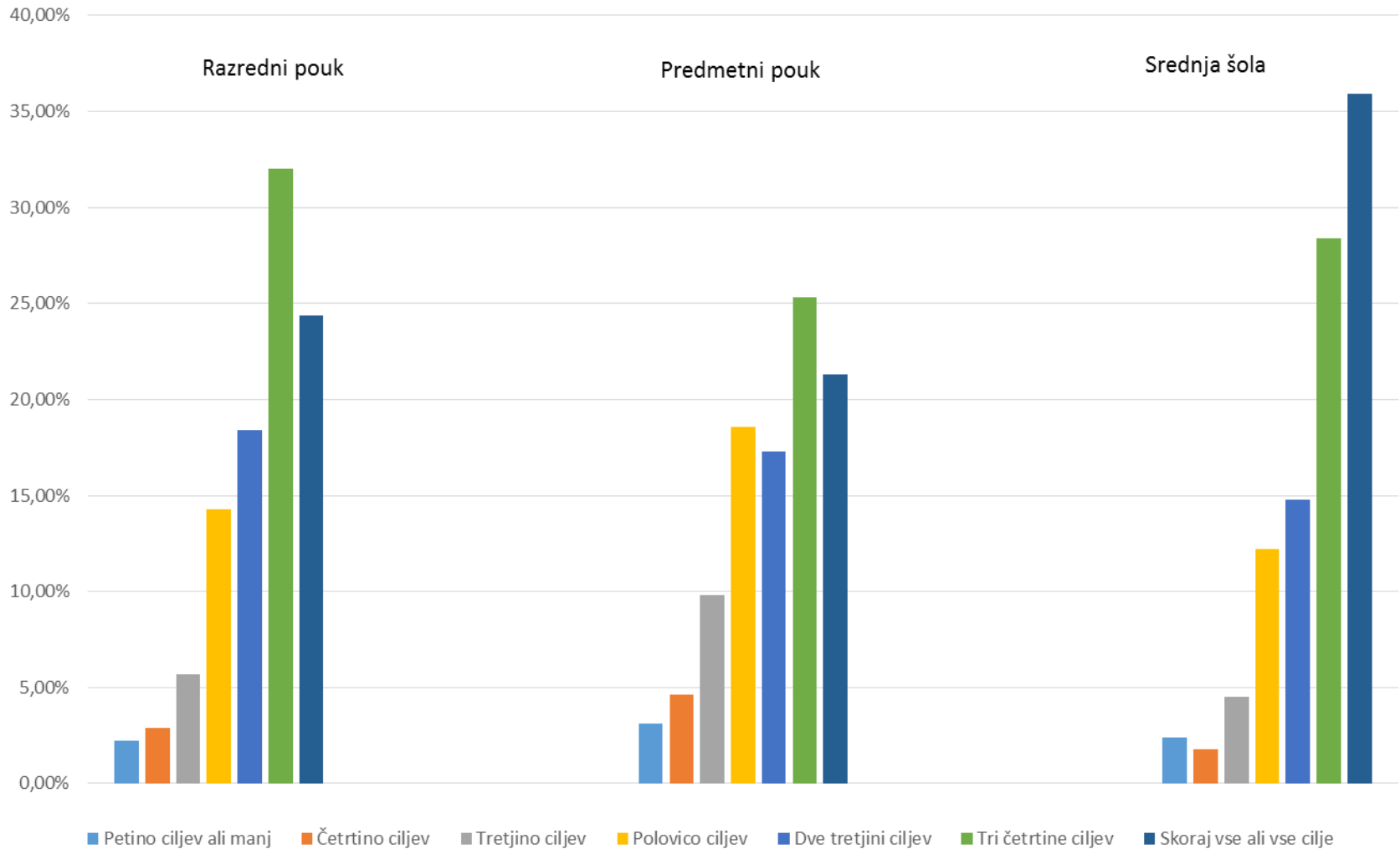
Kaj lahko stori ravnatelj

Poskrbi za usklajevanje oz. usklajenost med učitelji (razredni učiteljski zbor):

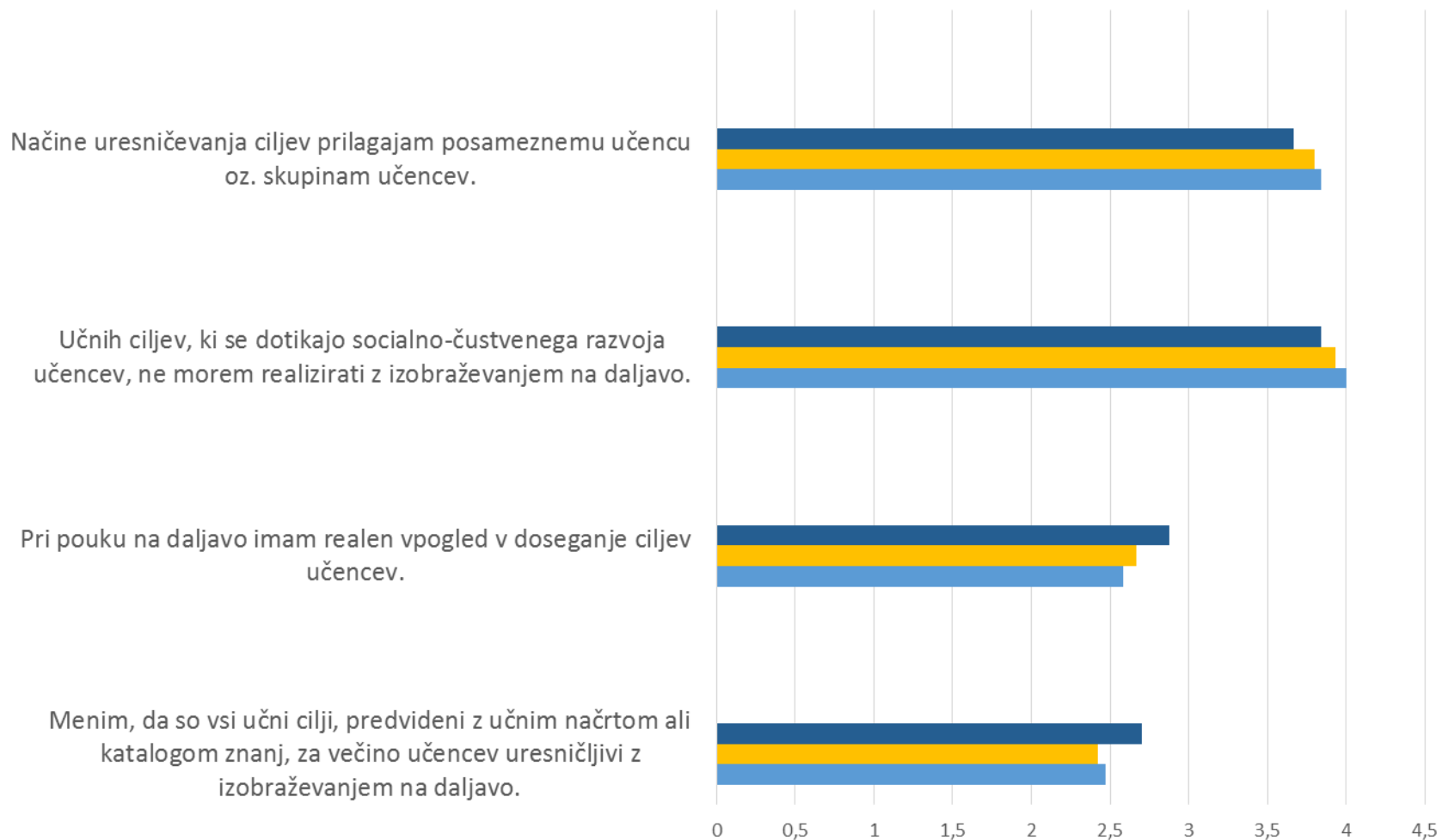
- tehnični vidik,
- vsebinsko-didaktični vidik,
- vidik obremenitev učencev z različnimi dejavnostmi za realizacijo ciljev.

Učni cilji in vsebine

Realizacija učnih ciljev

Nekatera prepričanja o uresničevanju učnih ciljev pri izobraževanju na daljavo

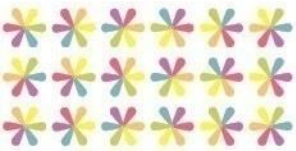

5-stopenjska lestvica:

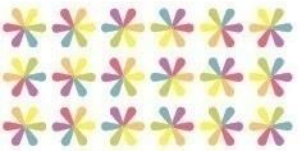
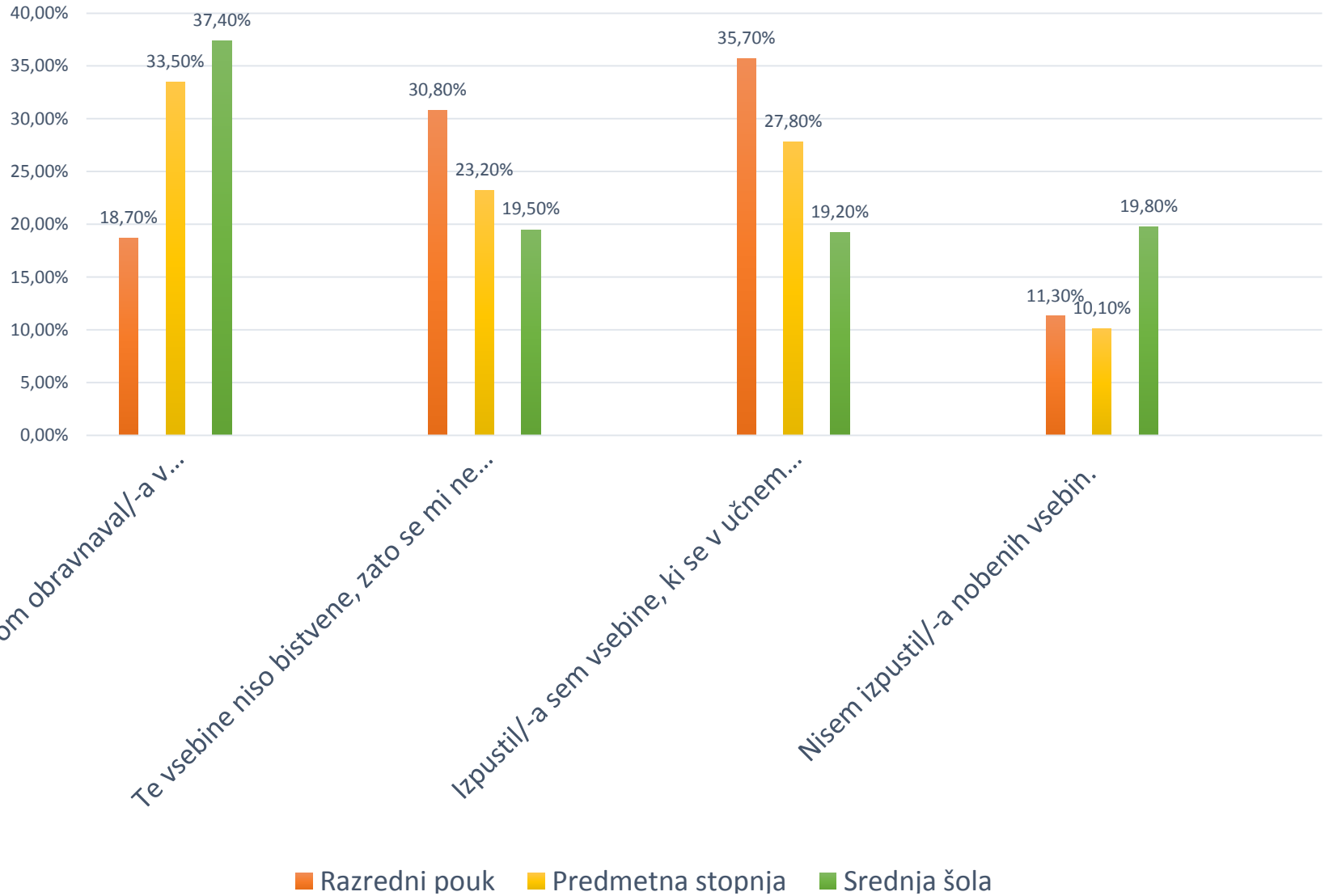
1 – se ne strinjam 2 – delno se strinjam

3 – niti-niti 4 – se strinjam 5 – se zelo strinjam

■ Srednja šola ■ Predmetni pouk ■ Razredni pouk

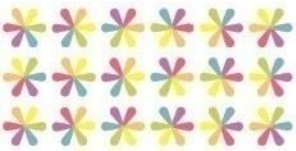

Načrtovana obravnava izpuščenih vsebin

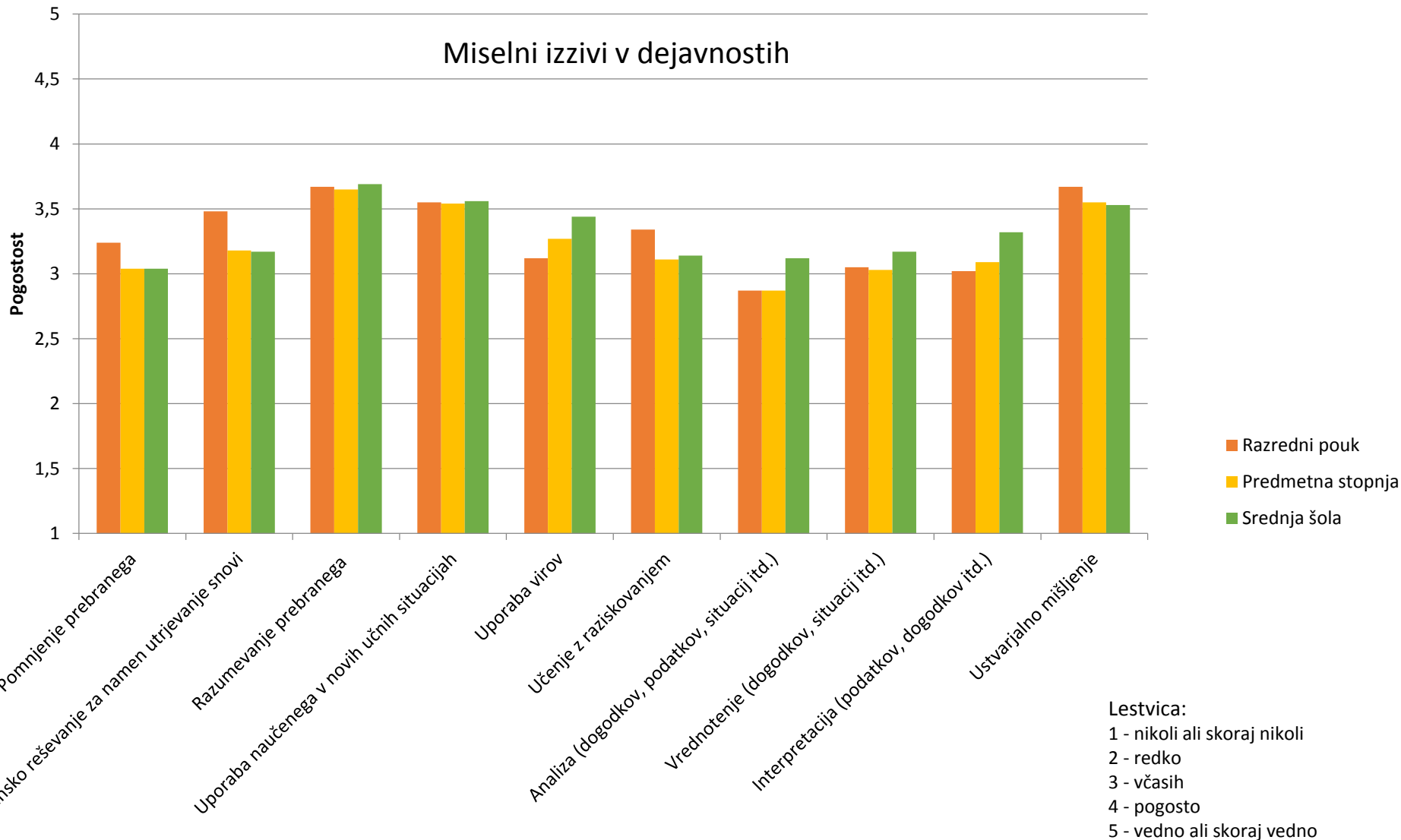
Kaj lahko stori ravnatelj?

Spodbujanje rabe digitaliziranih učnih načrtov (z vsem, kar ponujajo – npr. s predlogi vsebin za izobraževanje na daljavo, s primeri dobre prakse ...)

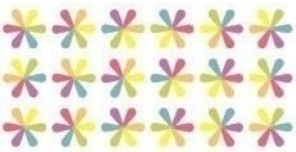

Metode in oblike dela

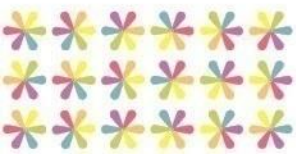
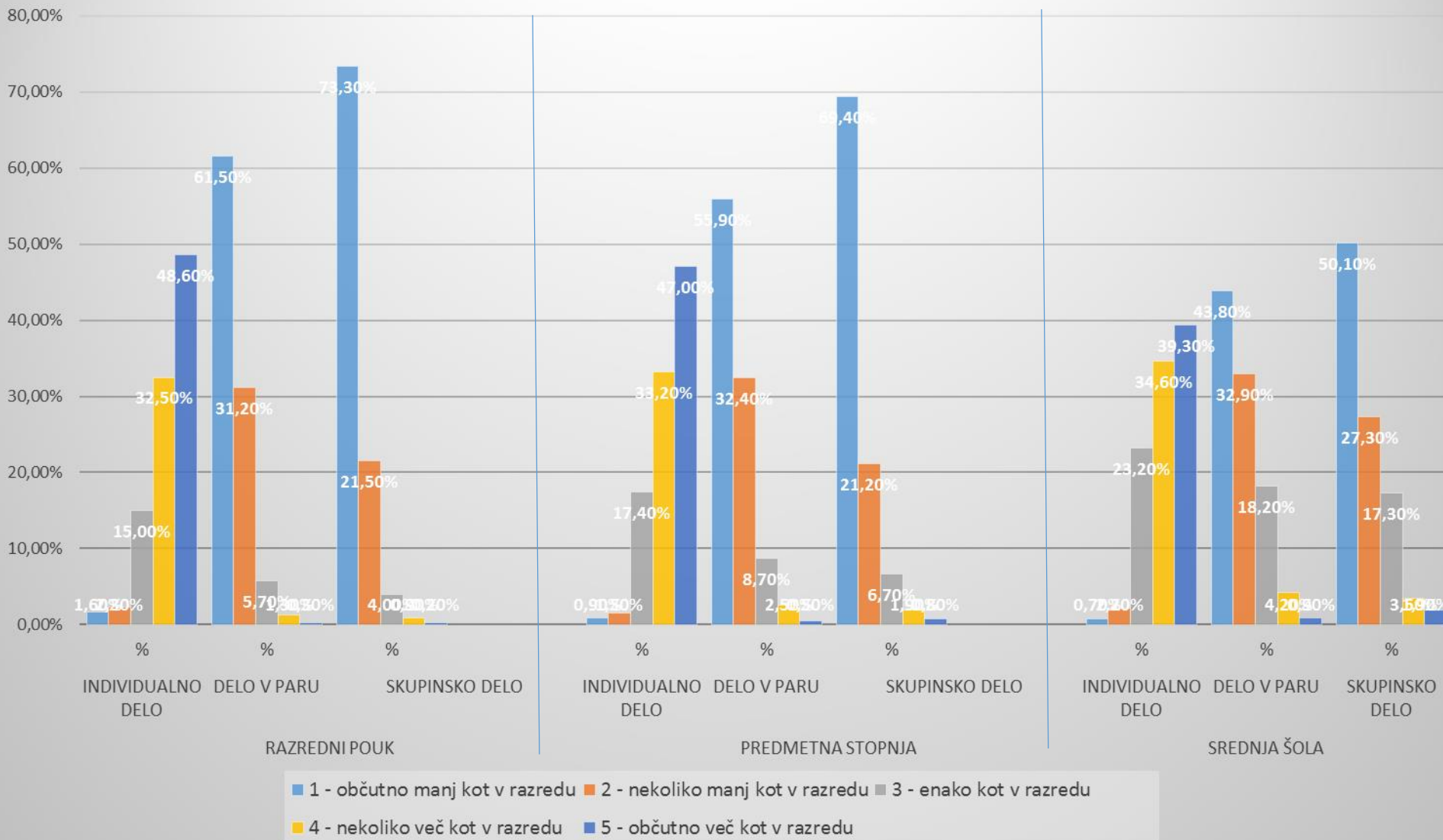
Miselni izzivi v dejavnostih

Miselni izzivi v dejavnostih učencev

Oblike dela v času Covid-19 - primerjalno

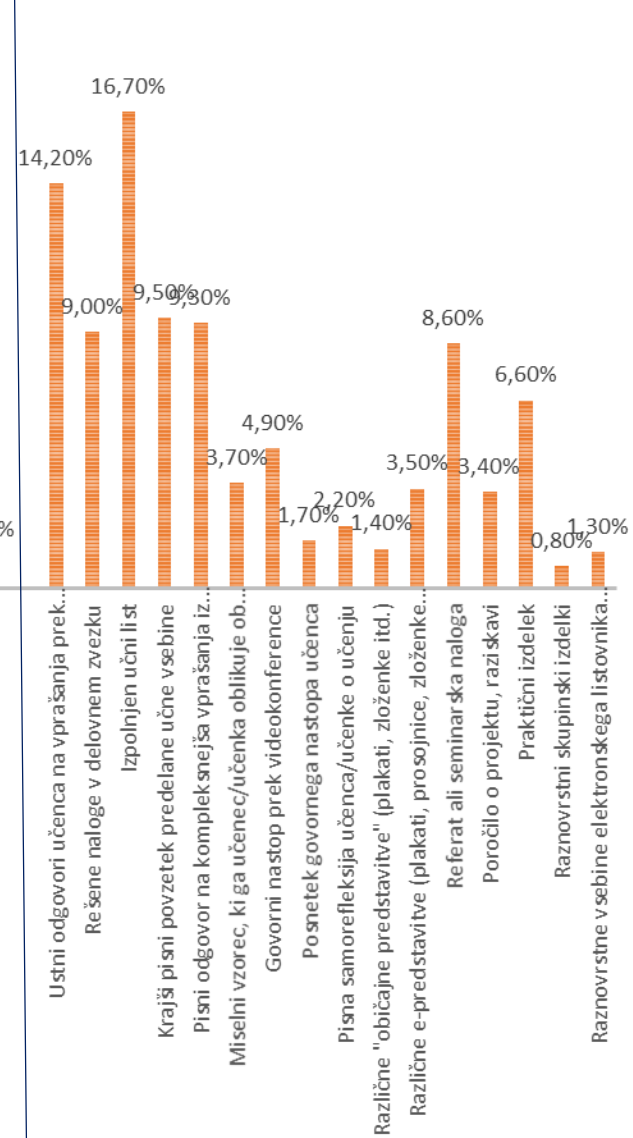
DOKAZILA O UČENJU

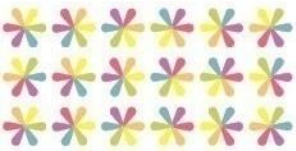
Razredni pouk

Predmetni pouk

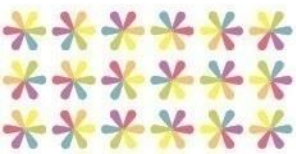

Srednja šola

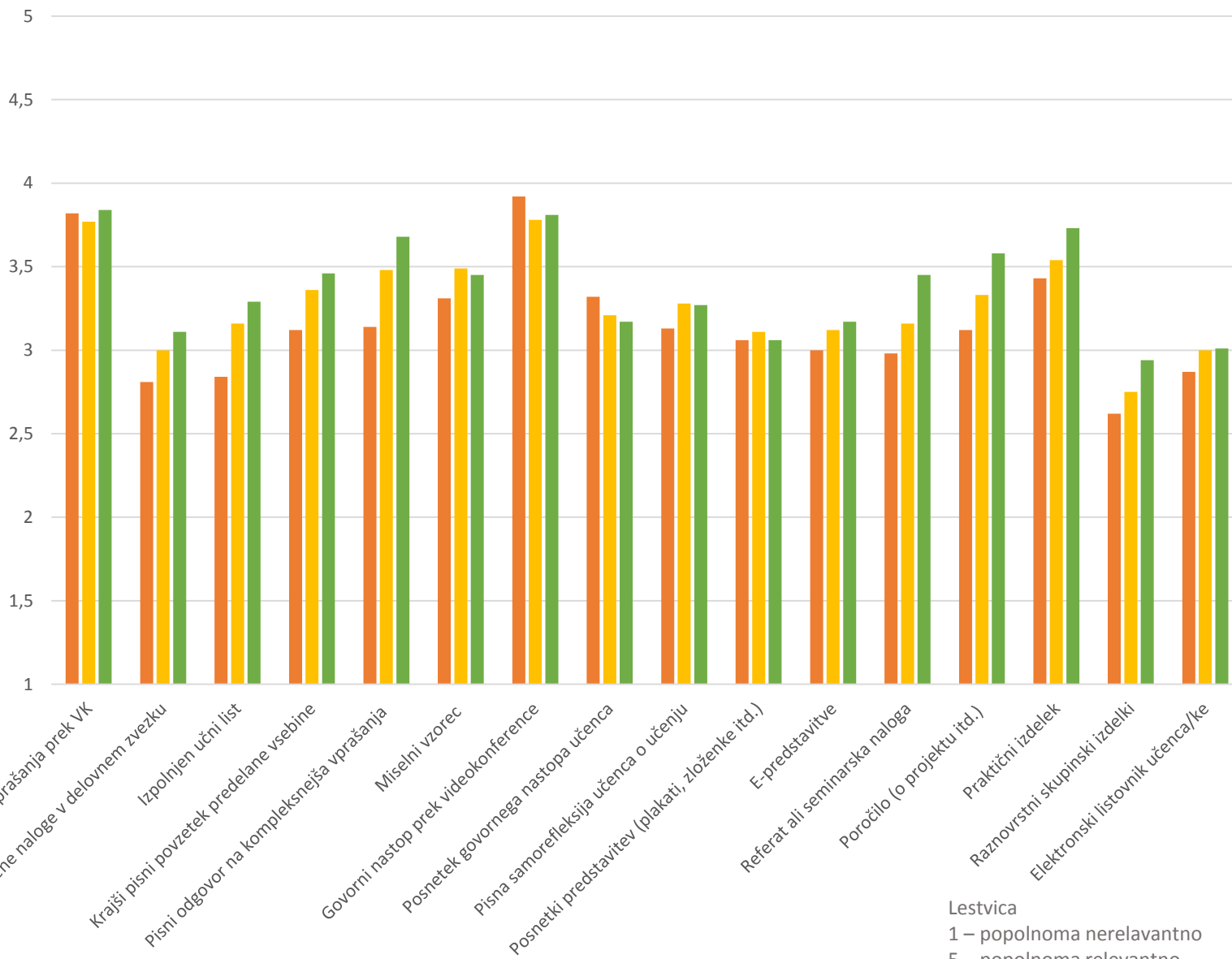
Kaj lahko stori ravnatelj?

- 1) Spodbujanje k samorefleksiji učiteljev o kakovosti miselnih dejavnosti, oblikovanih za učence (zastopanost vseh taksonomskih stopenj oz. miselnih izzivov, ki zahtevajo raznovrstne prečne veščine: kritično mišljenje, ustvarjalnost, sodelovanje in timsko delo, sporazumevanje).
- 2) Spodbujanje učiteljev k uporabi interaktivnih oblik dela v fazi načrtovanja pouka (izmenjava primerov dobre prakse, so-načrtovanje v aktivih itd.).
- 3) Spodbujanje razprave o tem, kaj vse je relevanten dokaz učenja in znanja/veščin.

Vrednotenje znanja

Relevantnost dokazil o znanju

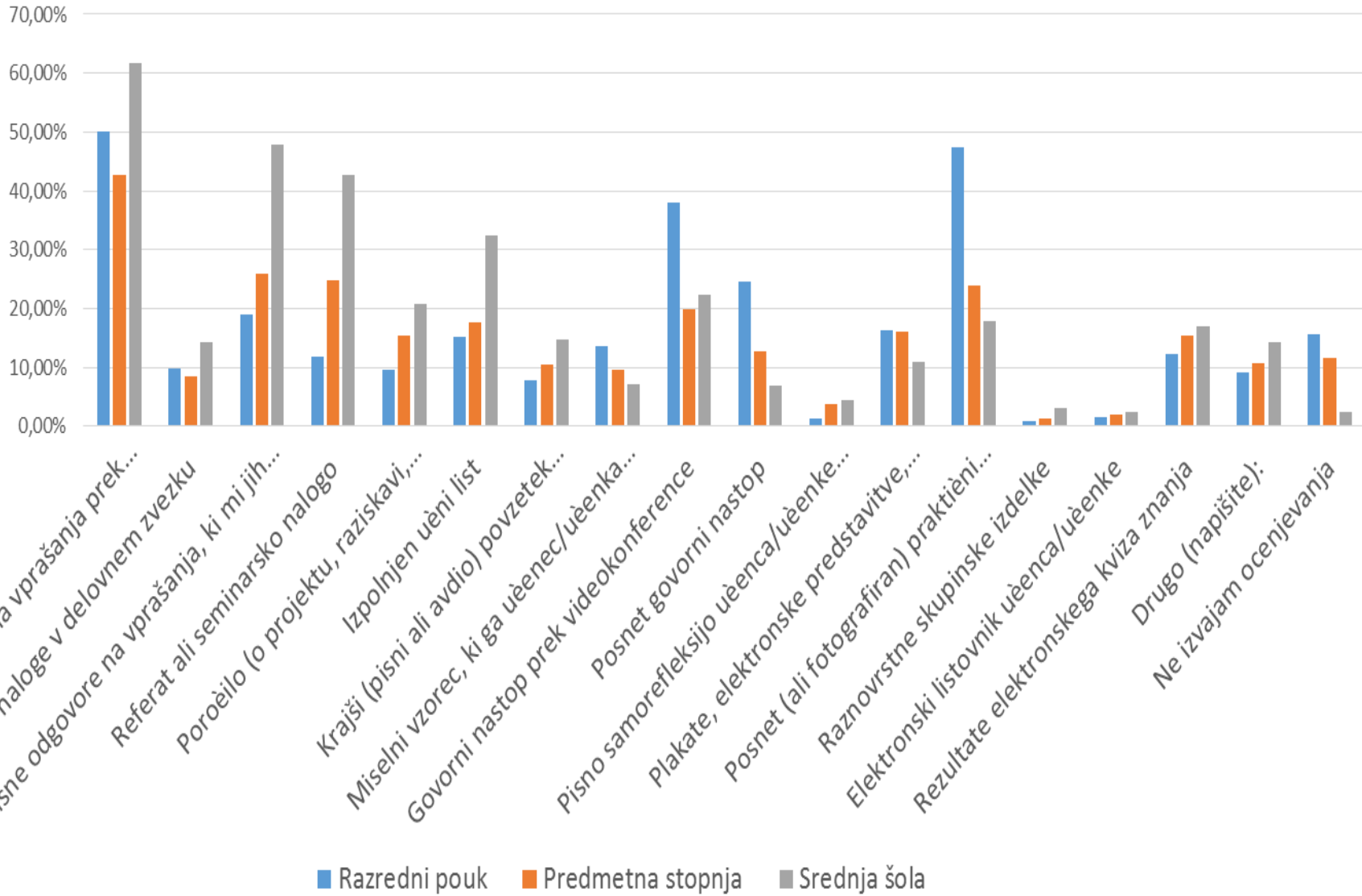

Lestvica
 1 – popolnoma nerelavantno
 5 – popolnoma relevantno

■ Razredni pouk ■ Predmetni pouk ■ Srednja šola

Ocenjevanje znanja v času Covid-19

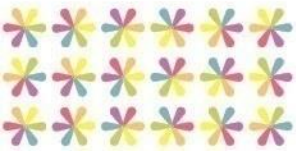
Kaj lahko stori ravnatelj?

Spodbujanje

- 1) razprave o relevantnosti različnih metod preverjanja in ocenjevanja znanja in veščin;
- 2) k uporabi različnih metod ocenjevanja.

Varnost in spodbudnost učnega okolja

6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

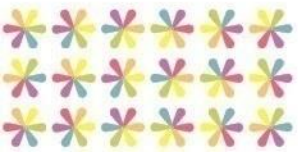
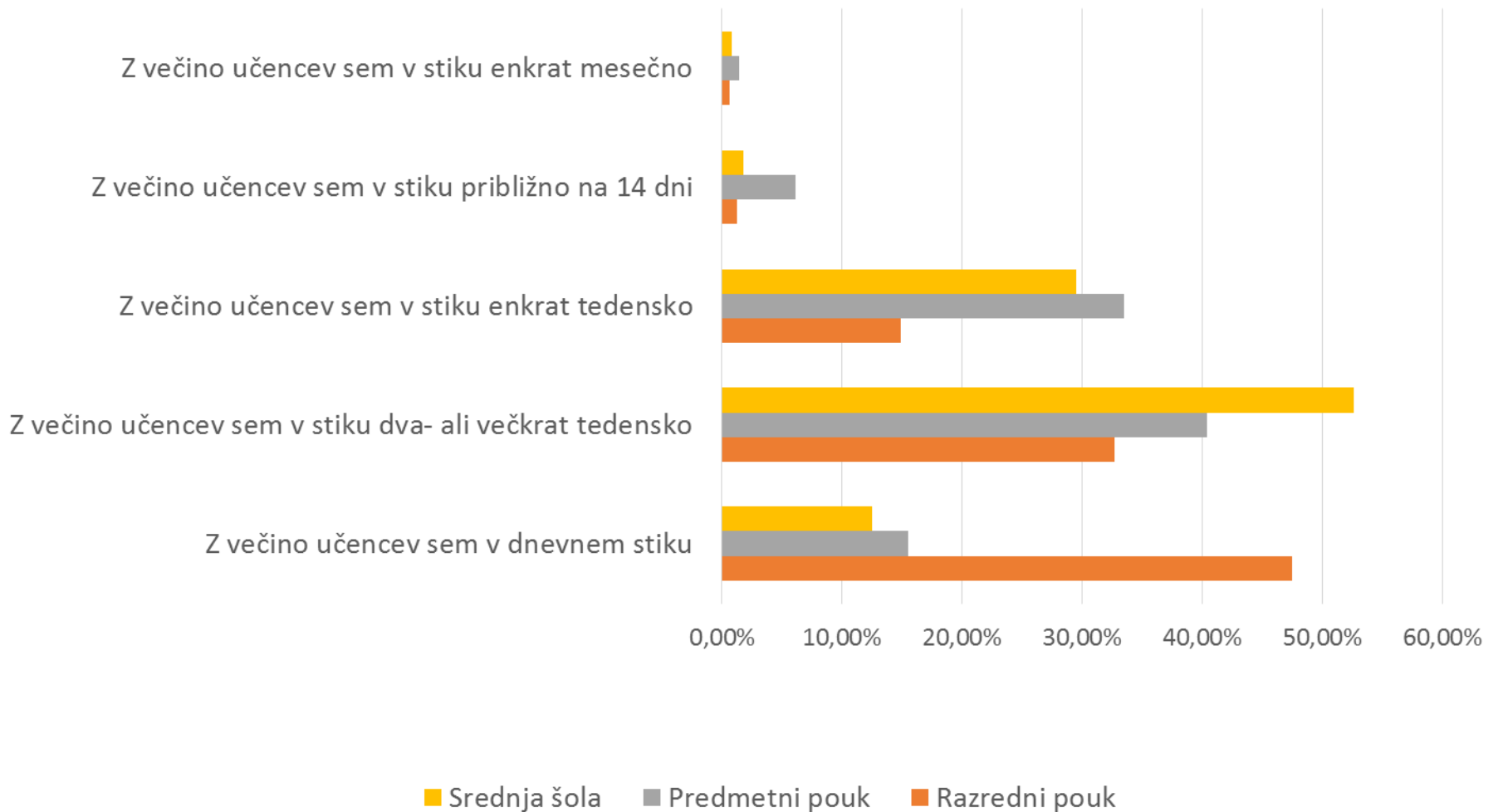
Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

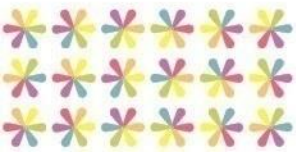
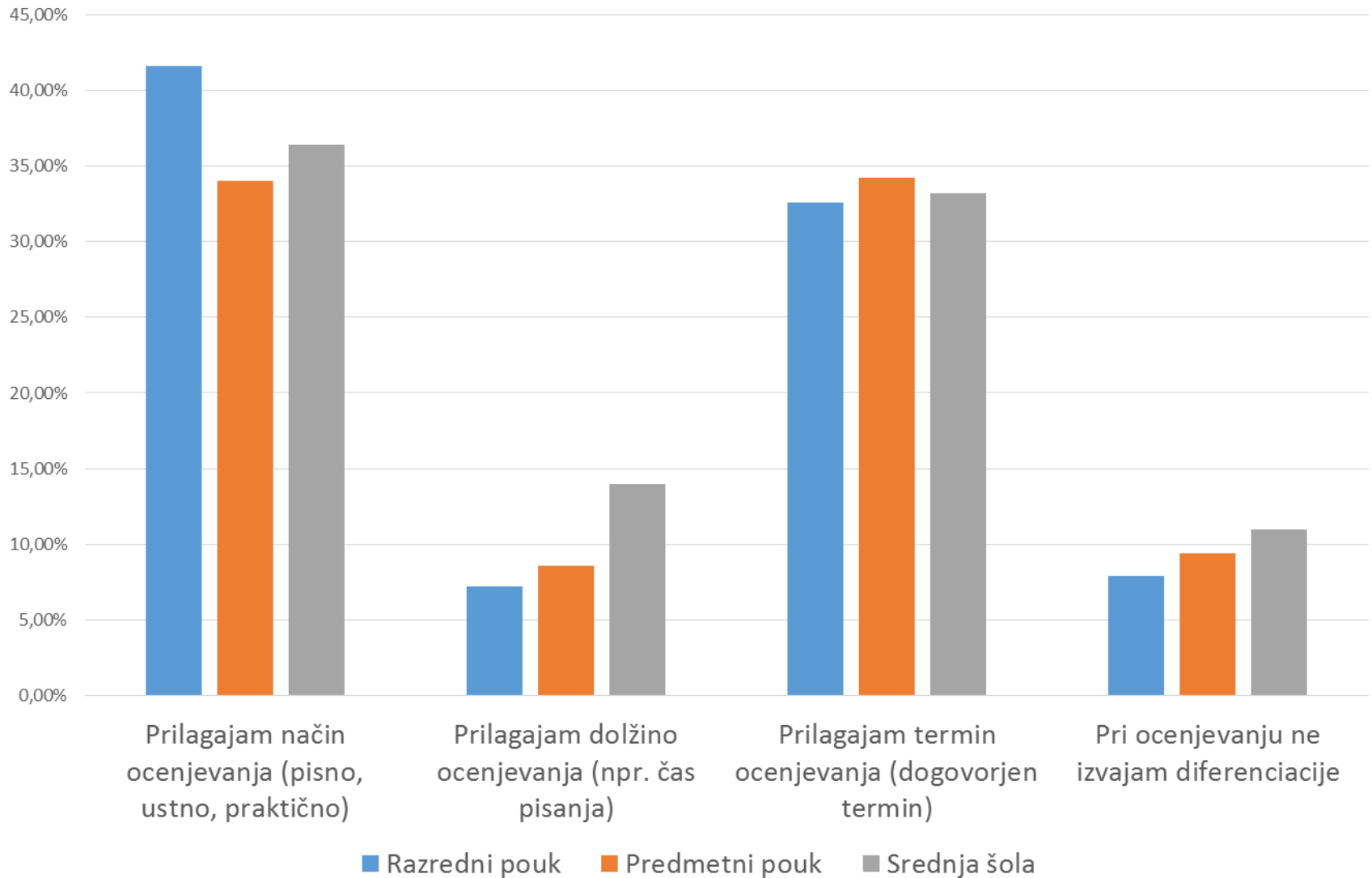
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

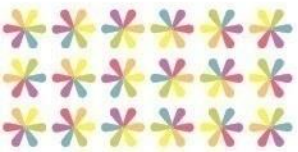
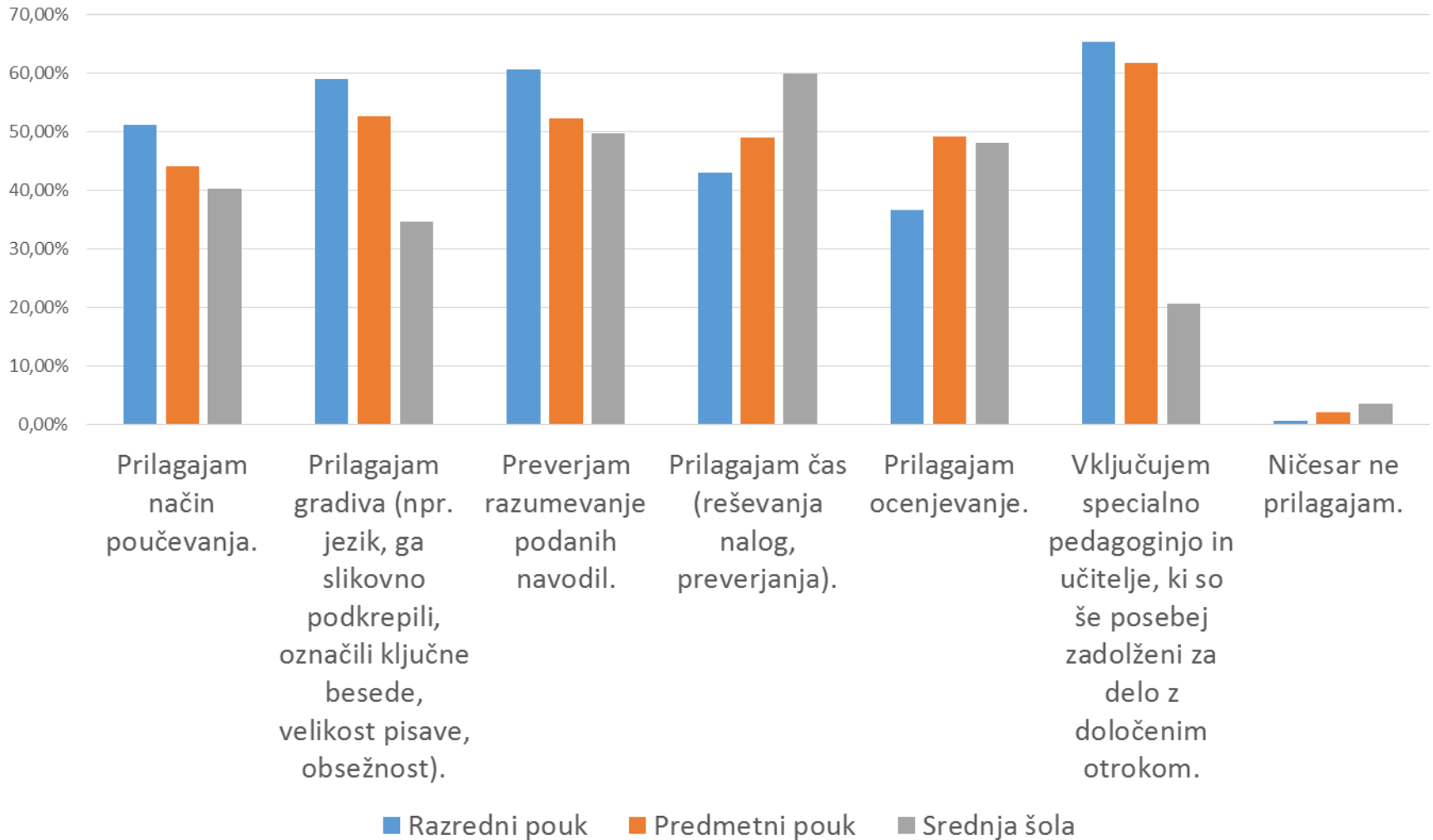
Pogostost stikov učitelja z učenci

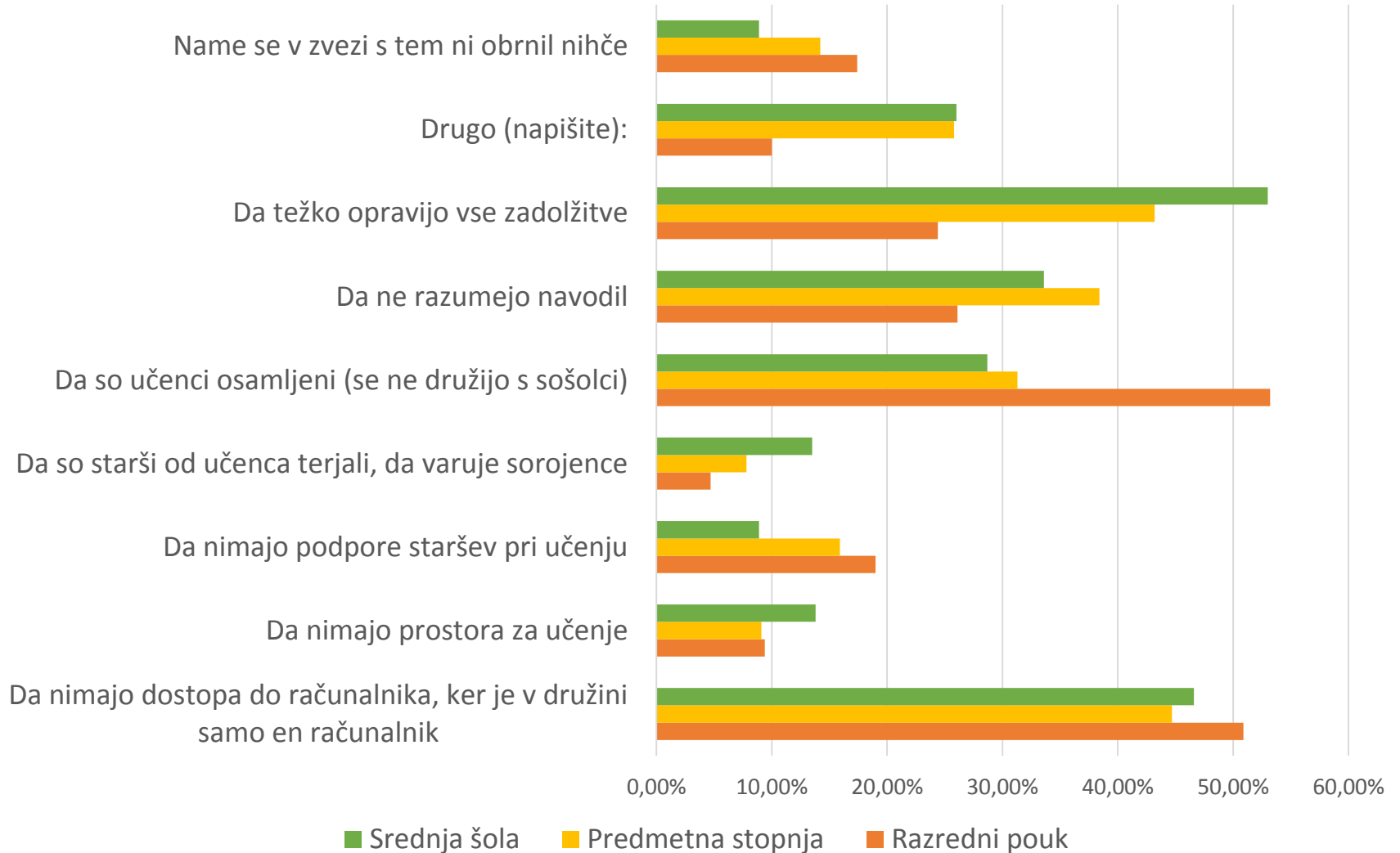
Diferenciacija ocenjevanja

Prilagajanje pouka UPP

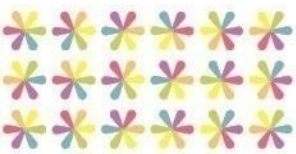
Stiske učencev

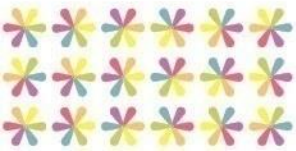
Kaj lahko stori ravnatelj?

Delo z UPP je izziv:

- razprava, spodbude, izobraževanje, skupno iskanje rešitev za posameznega učenca
- individualiziran pristop, sistematično spremljanje napredka posameznika, sodelovalno poučevanje
- vključitev ŠSD, timsko načrtovanje dela z UPP

Prednosti in izzivi poučevanja na daljavo s perspektive učiteljev

6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

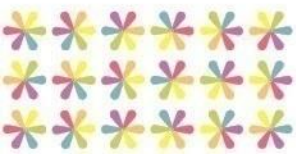
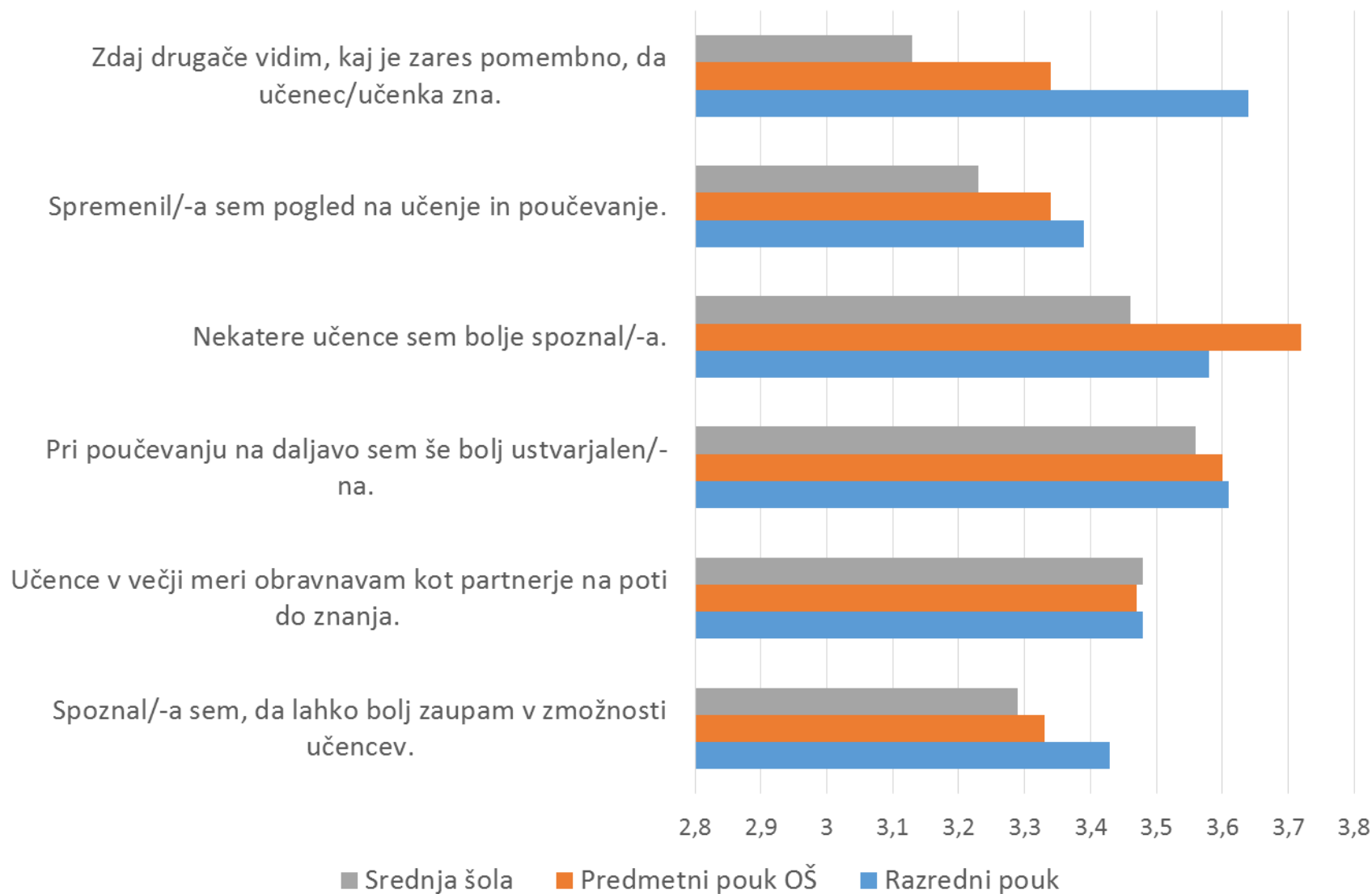
Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

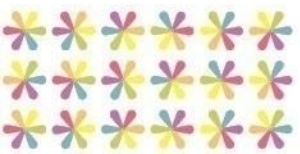
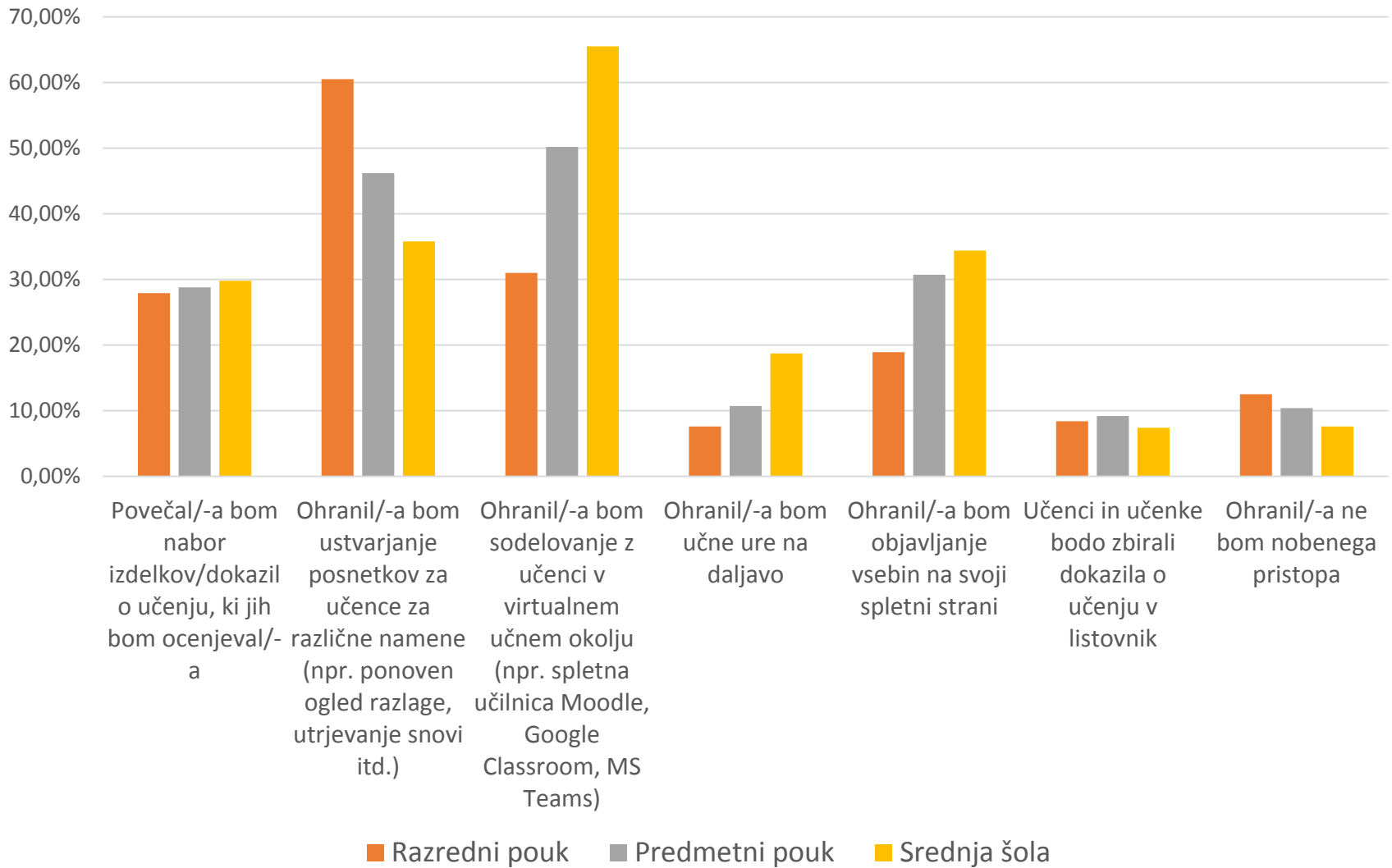
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

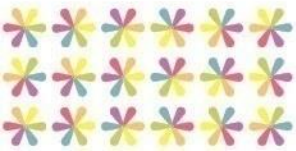
Prednosti pouka na daljavo

Spremembe v poučevanju v prihodnosti

Usposobljenost za izobraževanje na daljavo

6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

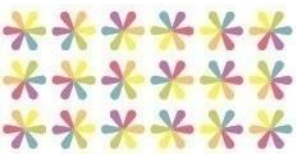
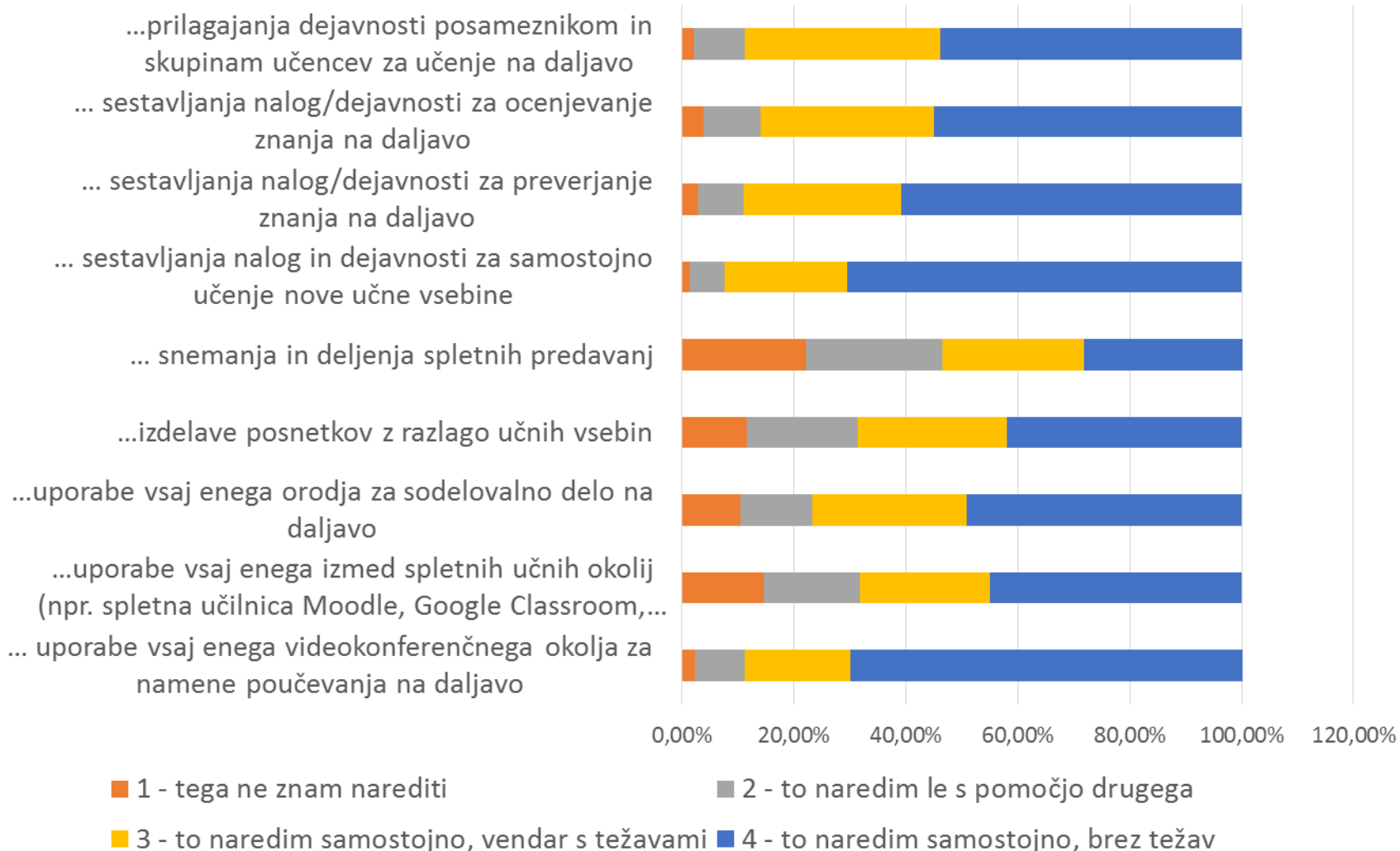

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

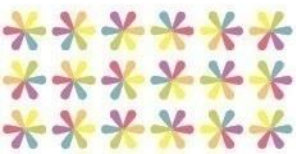
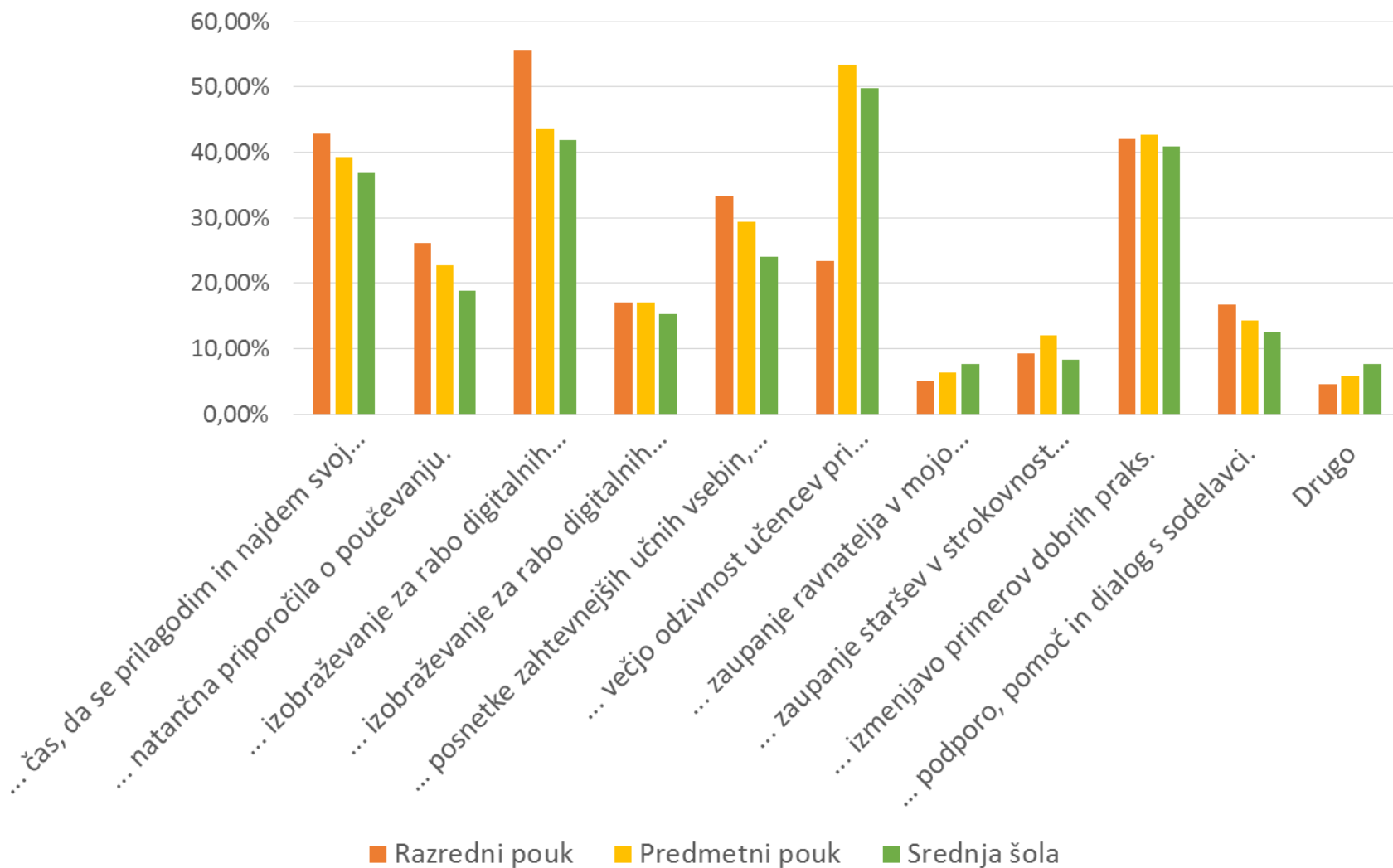

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Samoocena veččin uporabe digitalne tehnologije - učitelji RP

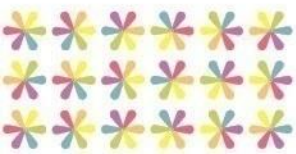

Potrebe učiteljev za bolj avtonomno in učinkovito poučevanje na daljavo

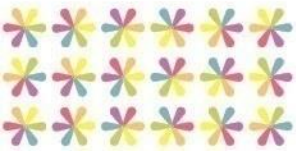

Kaj lahko stori ravnatelj?

- 1) Spodbuja in nagrajuje izobraževanje ali samoizobraževanje.
- 2) Spodbuja in nagrajuje učenje drug od drugega znotraj kolektiva oz. znotraj aktivov - najpogostejša potreba: izobraževanje za uporabo digitalne tehnologije za namene doseganja ciljev (ne zgolj tehnični, predvsem **didaktični vidik!**)

Sodelovanje

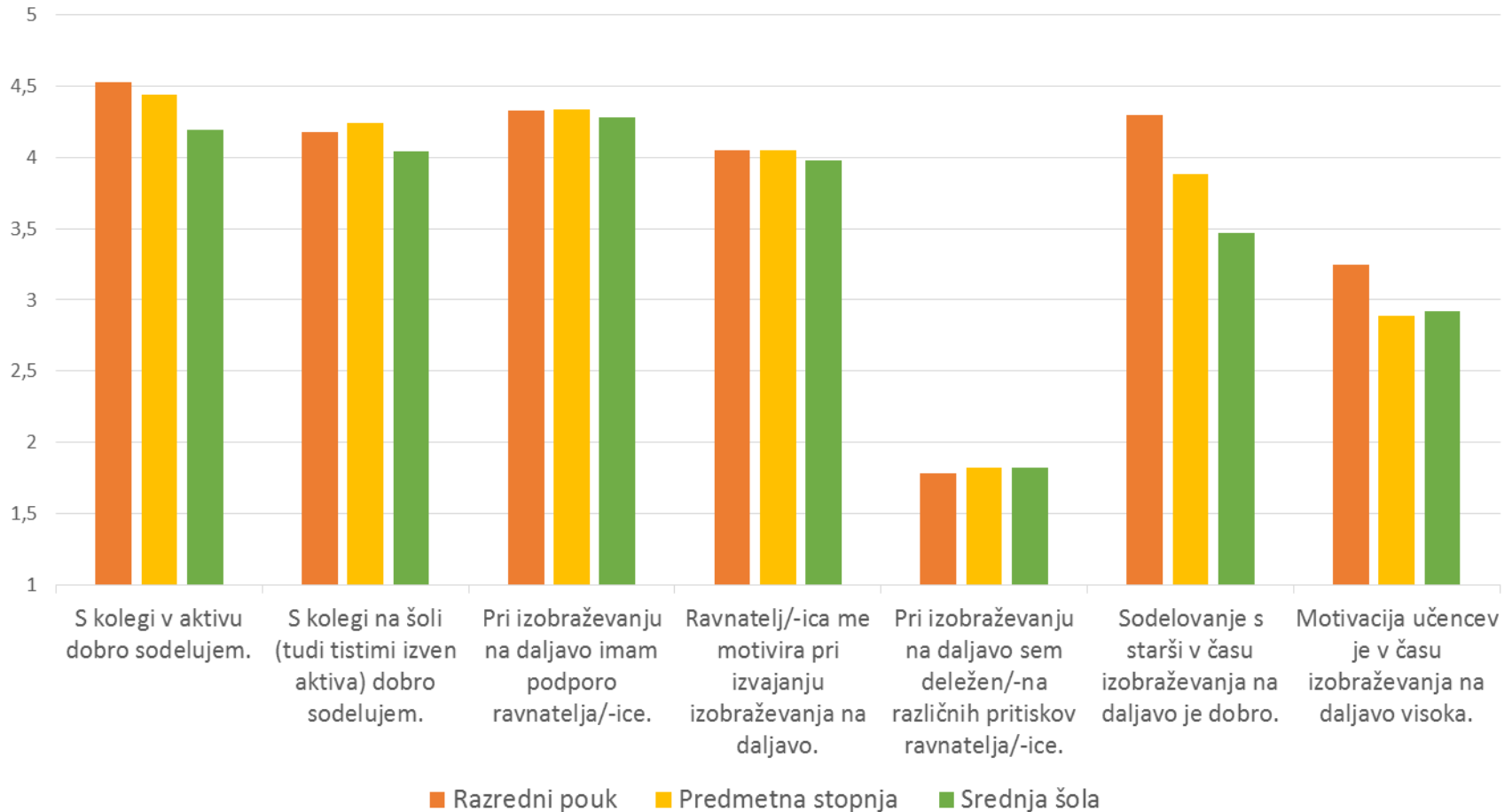
6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Sodelovanje

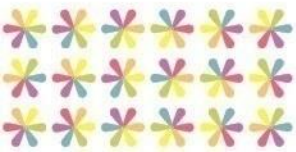
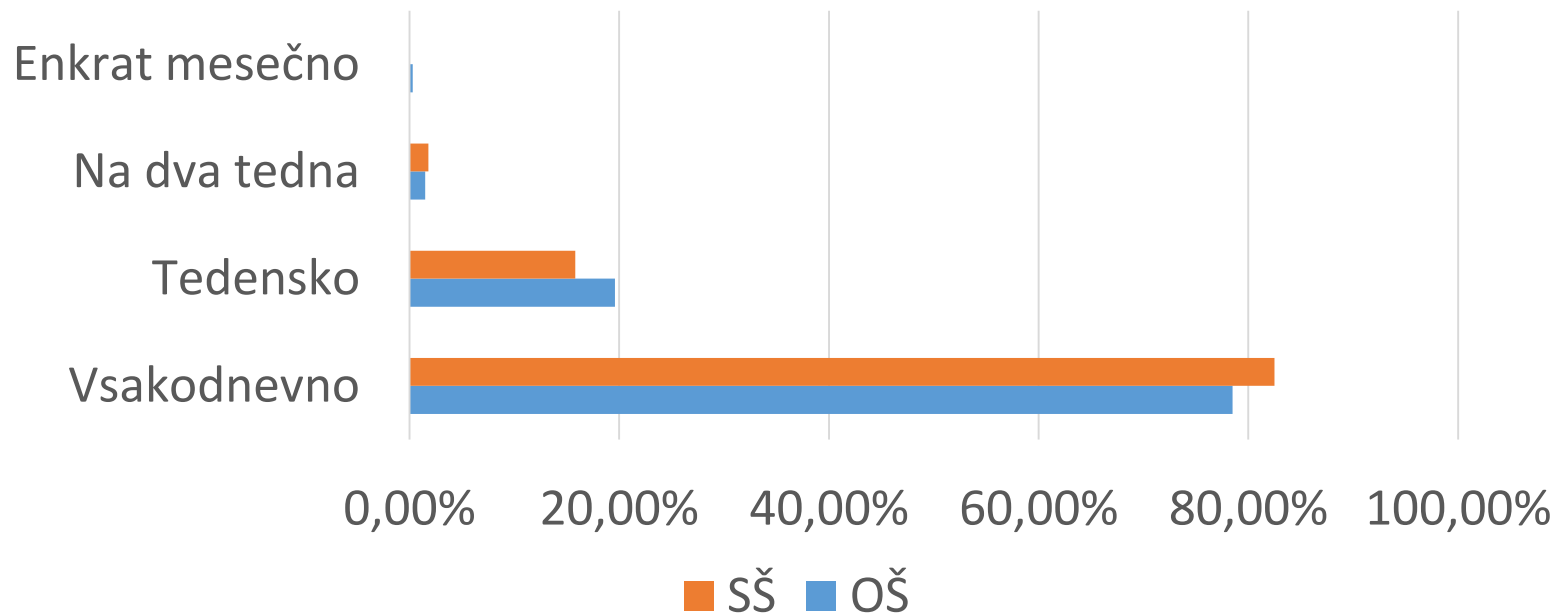
Ravnatelji

Cilj: Ugotoviti, kako so ravnateljice in ravnatelji slovenskih osnovnih in srednjih šol v času izobraževanja na daljavo izvajali pedagoško vodenje.

- organizacija, spremljanje in evalviranje vodenja šole na daljavo,
- organizacija, spremljanje in vrednotenje učenja in poučevanja na daljavo,
- podpiranje strokovnih delavcev pri učenju in poučevanju na daljavo?
- sodelovanje in komunikacija med različnimi deležniki (sodelavci, s starši),
- presoja lastno usposobljenost za vodenje šole pod pogoji učenja in poučevanja na daljavo.

Kako pogosto ste izvajali podporo strokovnim delavcem?

Skrb za pedagoško vodenje

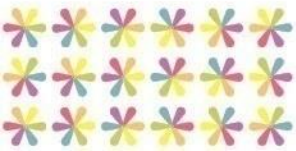
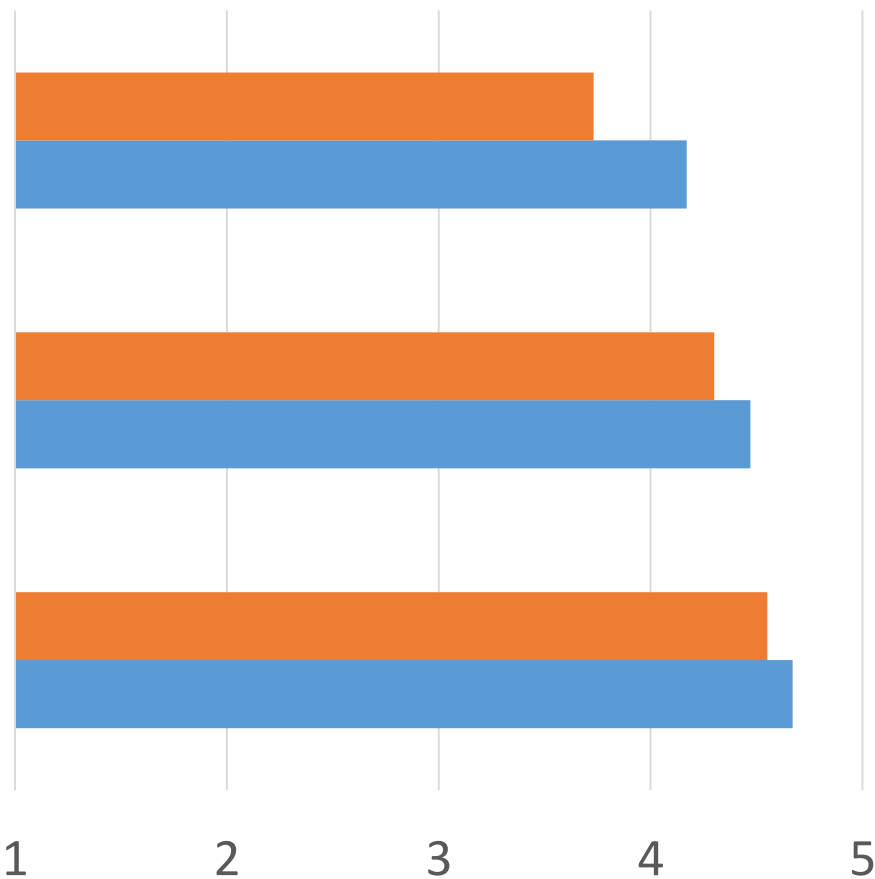
(1= sploh ne drži; 5=popolnoma drži)

O izobraževanju na daljavo sem pridobival/-a tudi mnenja staršev

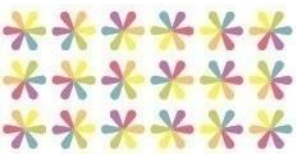
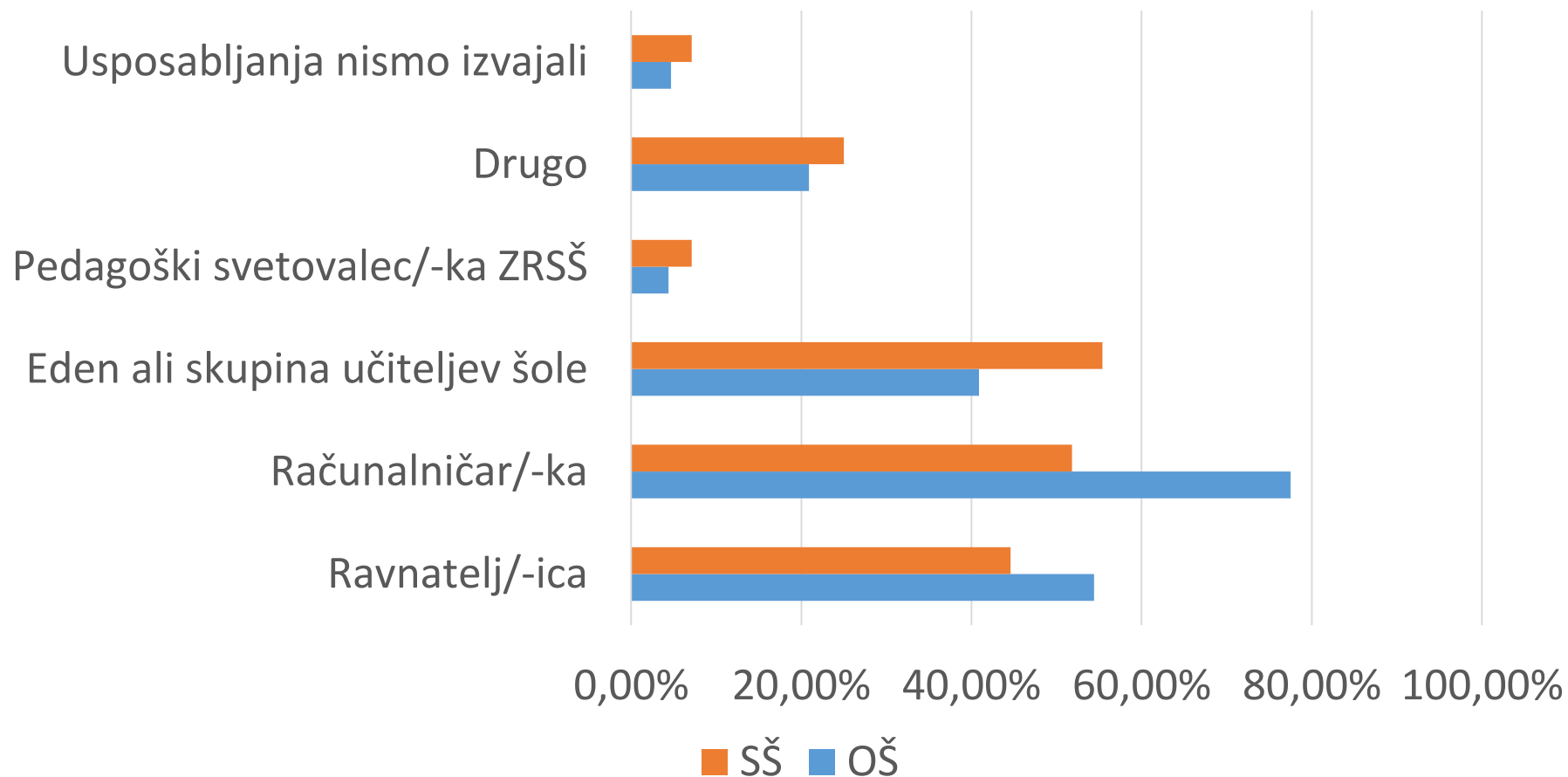
Z učitelji sem se pogovoril/-a o realizaciji ključnih ciljev UN

Z učitelji sem se dogovarjal/-a o pravilih in kriterijih za obseg obremenitve učencev pri izobraževanju na daljavo

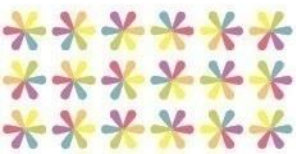
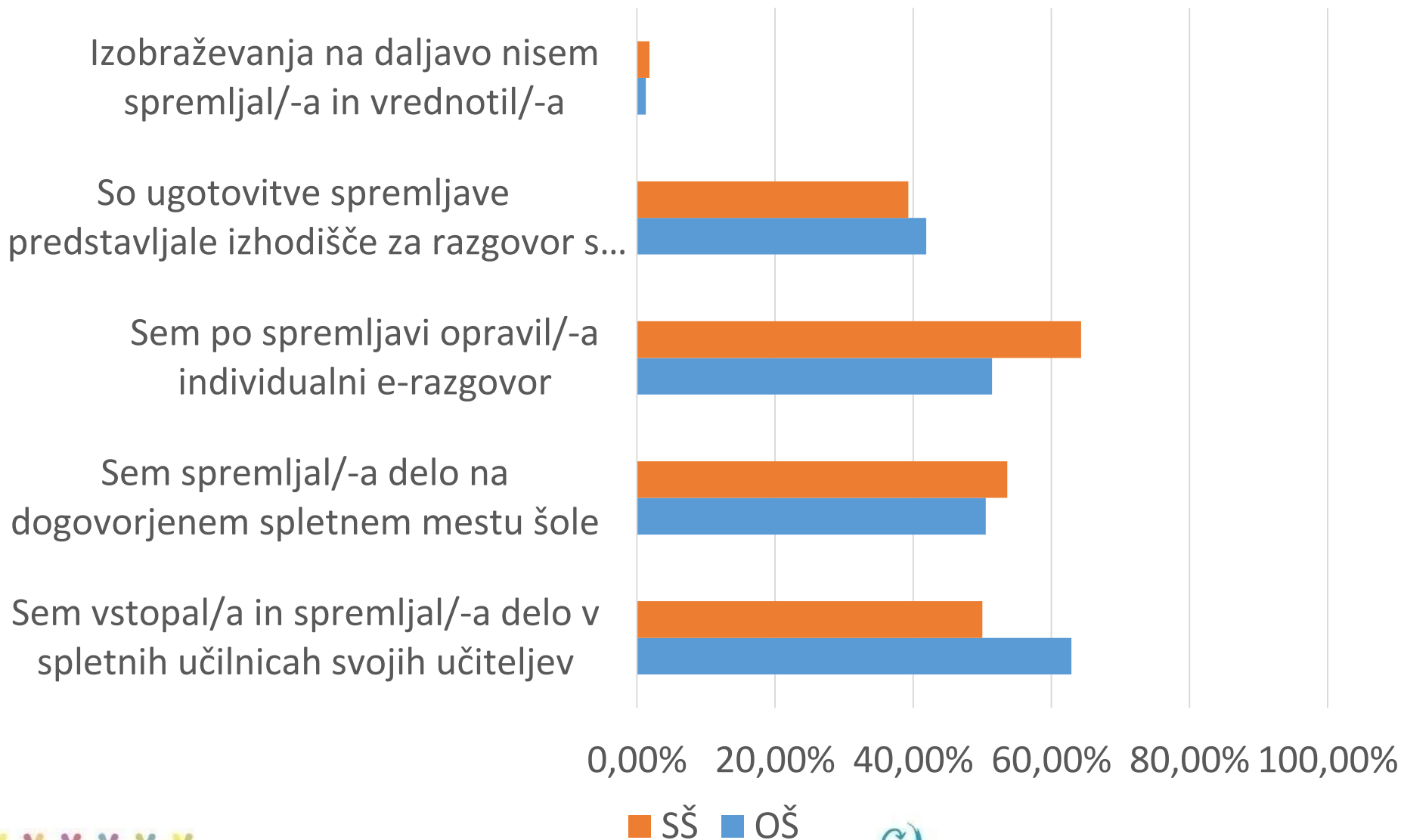
■ SŠ ■ OŠ

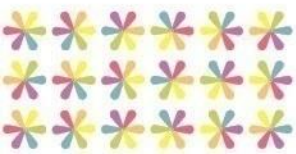
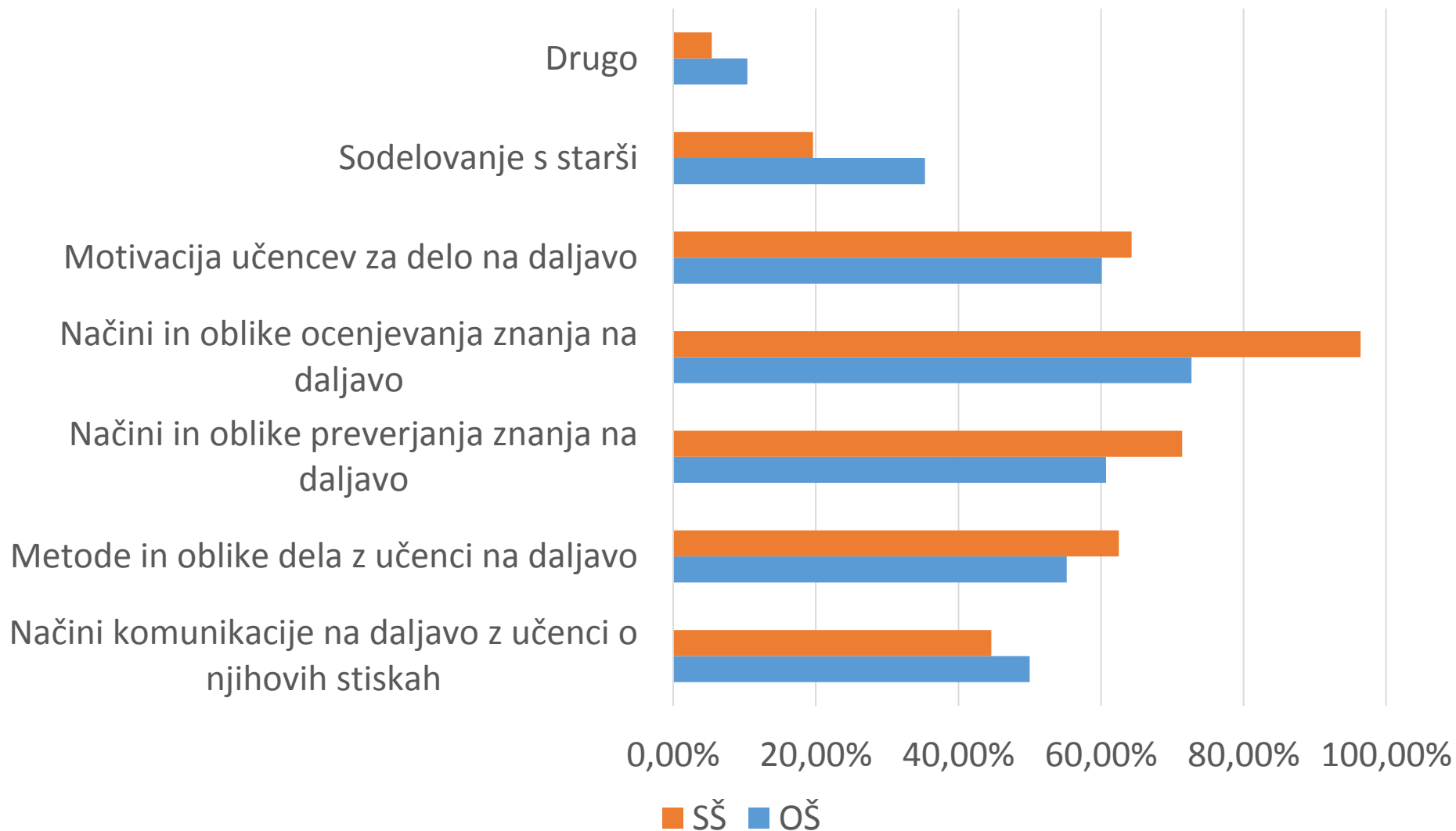
Izvajalci usposabljanja strokovnih delavcev za izobraževanje:

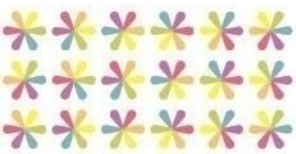
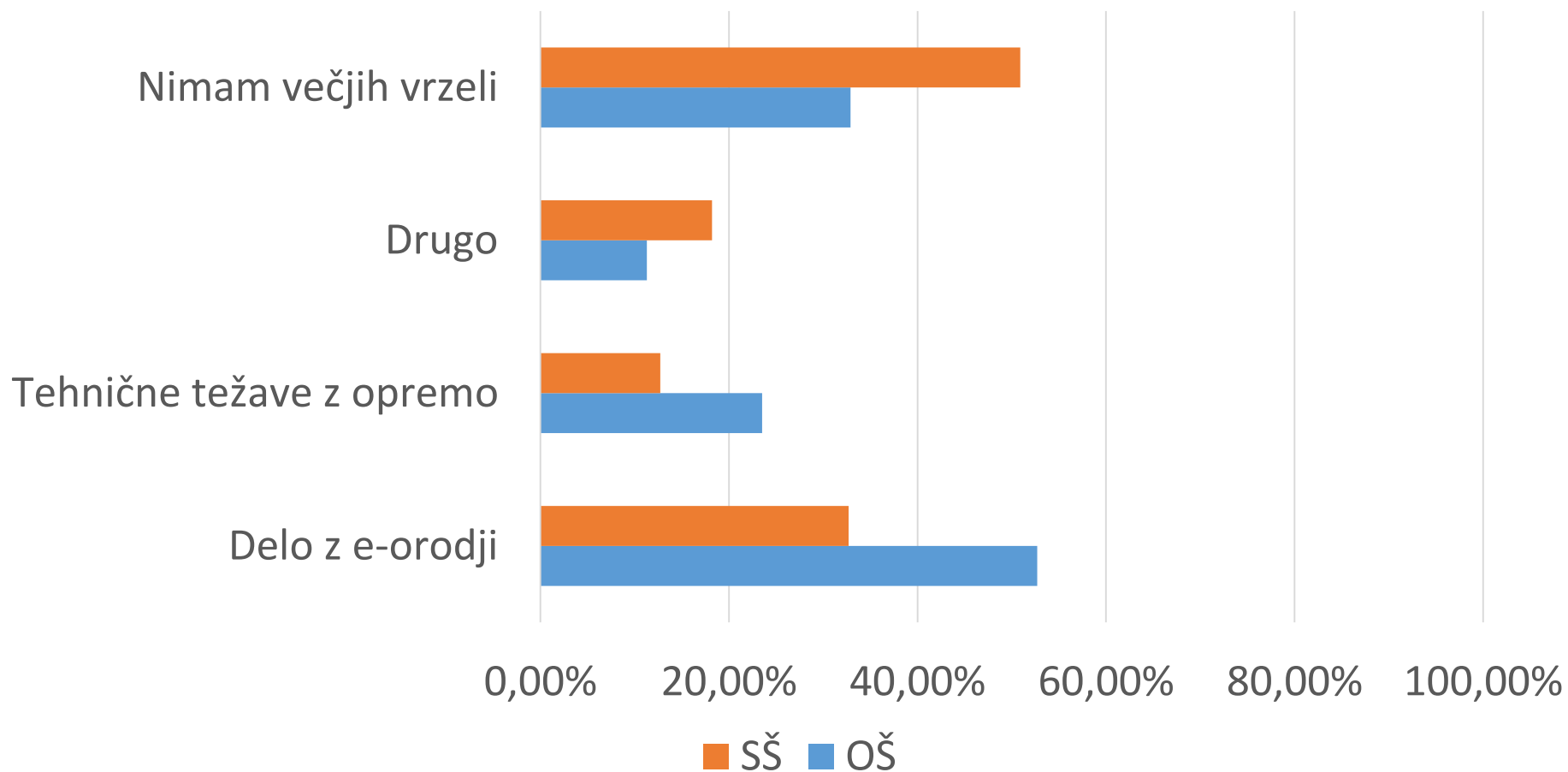
Spremljanja in vrednotenja izobraževanja na daljavo sem izvajal-a tako, da:

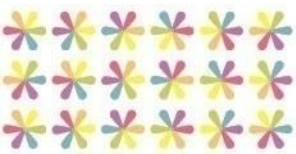
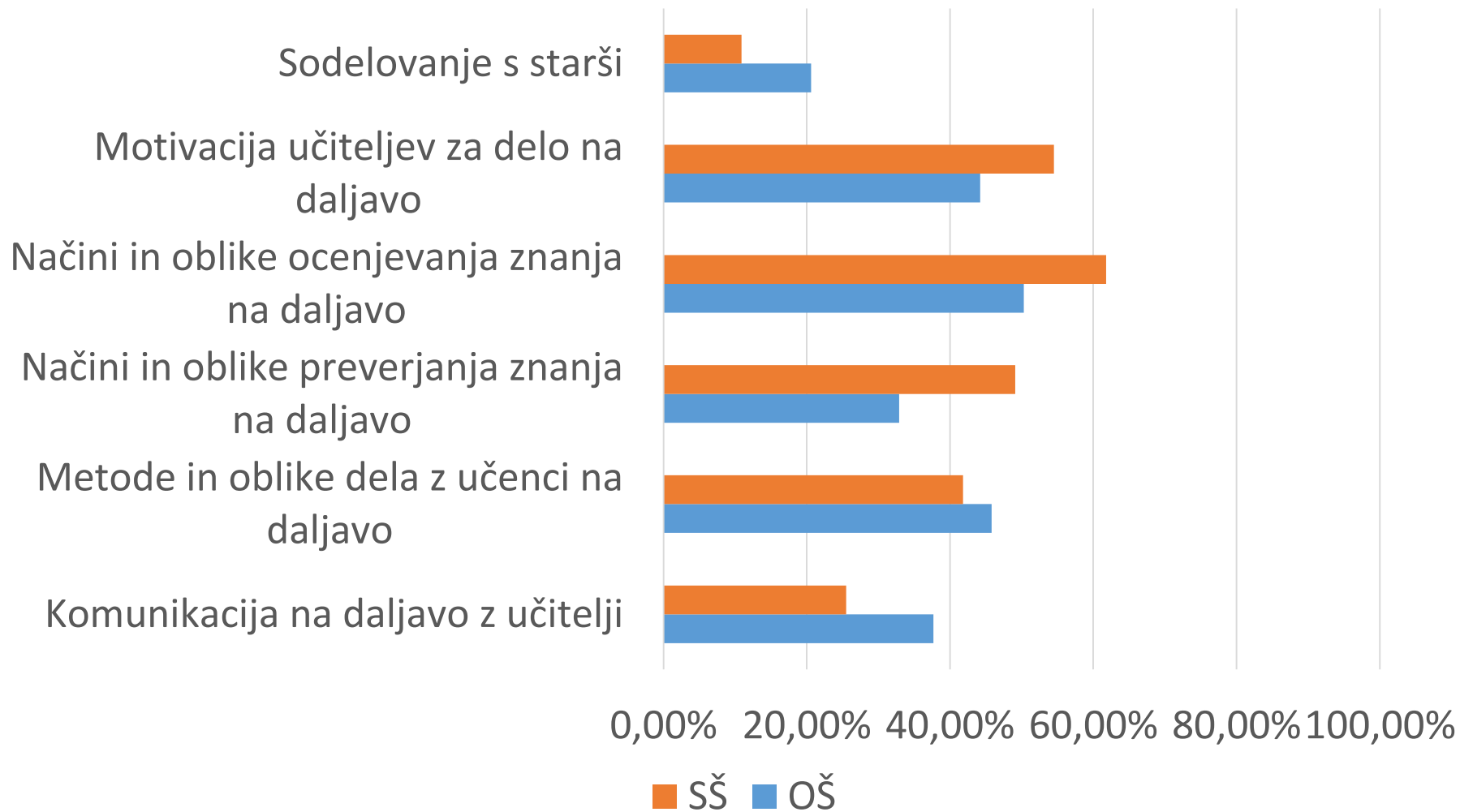
Na katerih področjih izvajanja izobraževanja na daljavo so učitelji potrebovali največ podpore

Na katerih področjih vodenja šole na daljavo imate po vašem mnenju največje vrzeli:

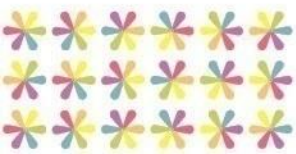
Področja potreb za dodatnim znanjem ravnateljev za učinkovito podporo učiteljev

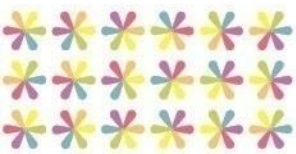
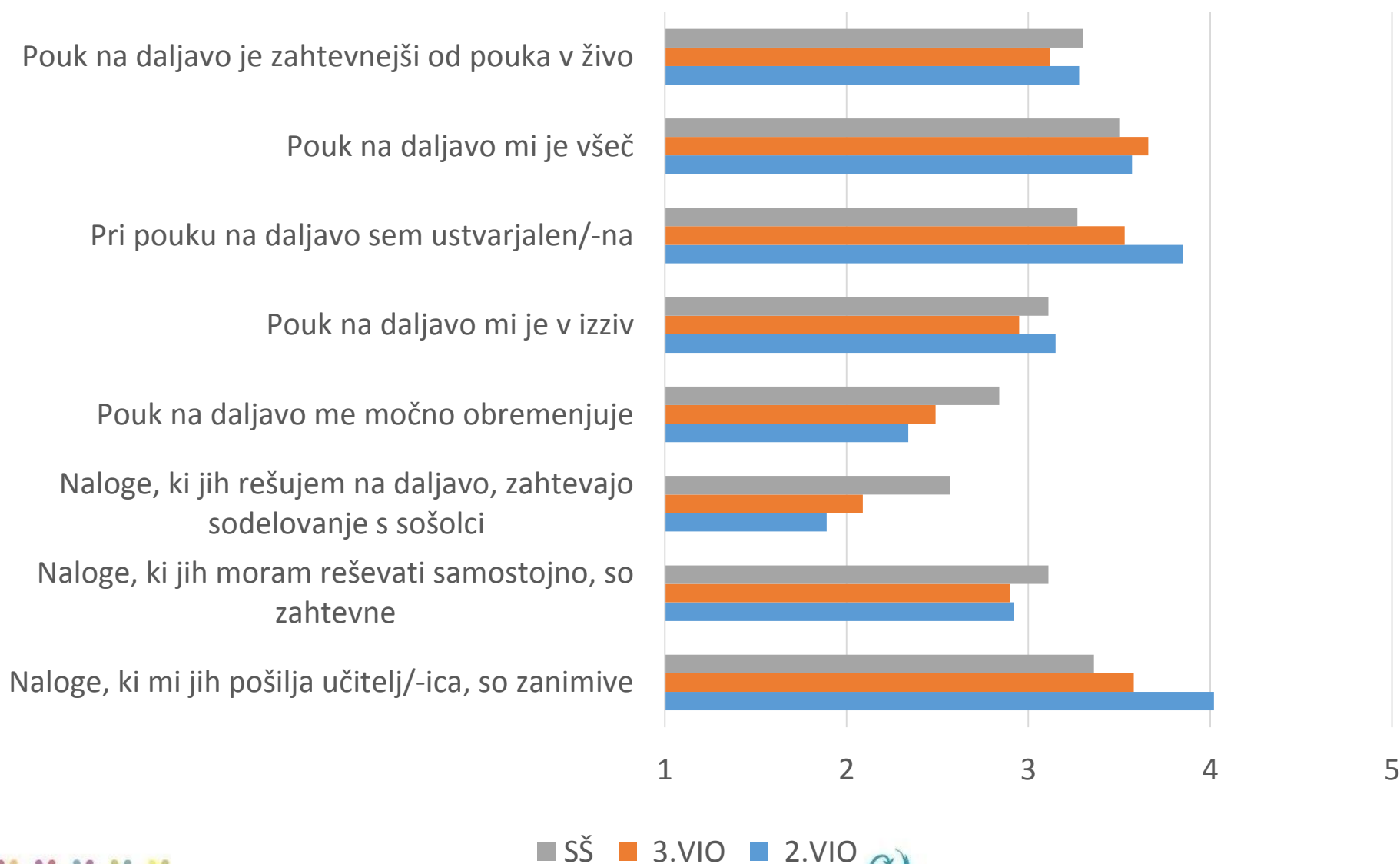
Učenci

Cilj: Ugotoviti doživljanje in izkušnje učencev s poučevanjem in učenjem na daljavo v času epidemije covid-19.

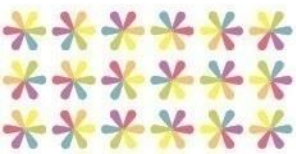
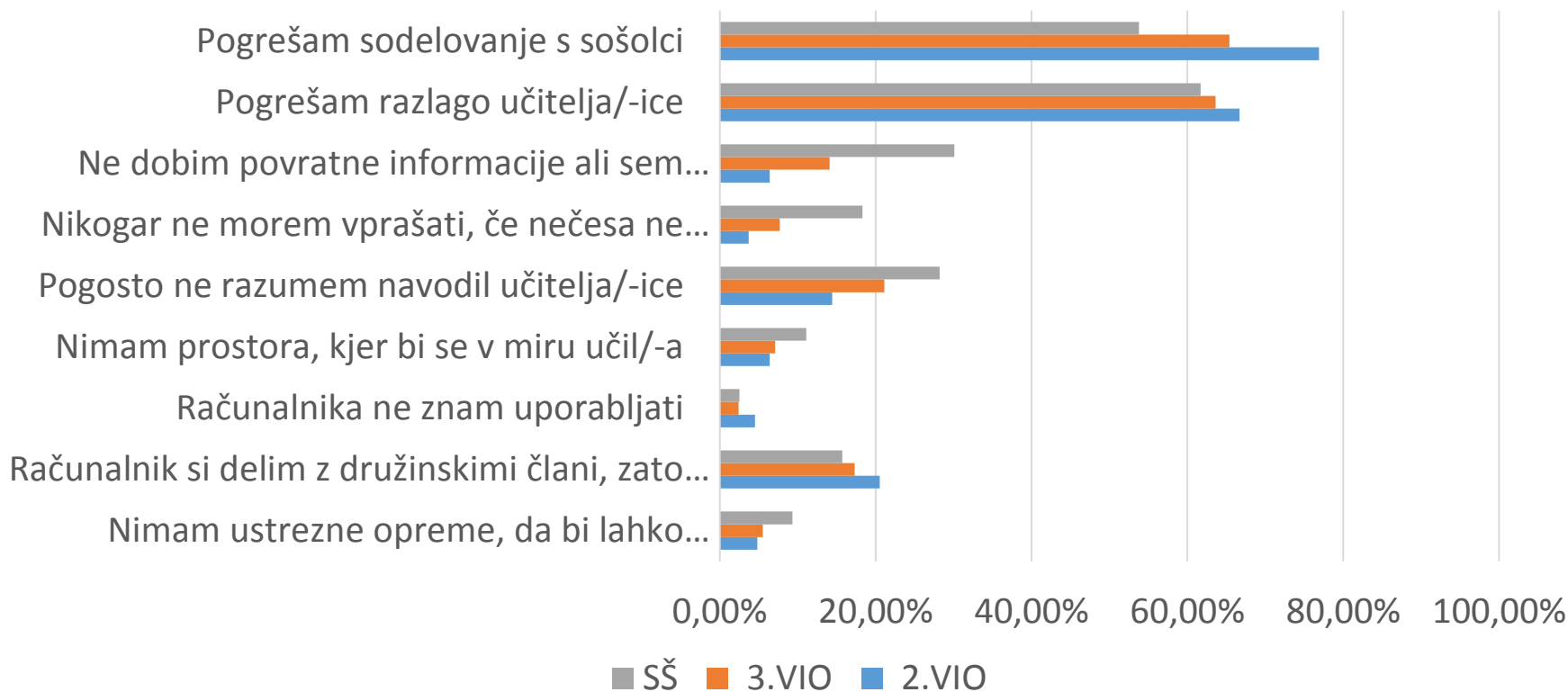
- doživljanje pouka na daljavo in potek pouka na daljavo s perspektive učenk in učencev,
- dejavniki varnega in spodbudnega učnega okolja,
- miselni izzivi s katerimi se učenke in učenci srečujejo pri izobraževanju na daljavo,
- potek pridobivanja ocen na daljavo.

Rezultati učencev in dijakov na različnih stopnjah izobraževanja na lestvicah doživljanja izobraževanja na daljavo (1=sploh ne drži; 5= popolnoma drži)

Težave, s katerimi se pri svojem učenju srečujejo učenci in dijaki v času pouka na daljavo

Priložnosti dela na domu v času epidemije korona virusa kot jih zaznavajo učenci in dijaki

Da mi pri šolskem delu pomagajo drugi člani družine (brat, sestra, stari...

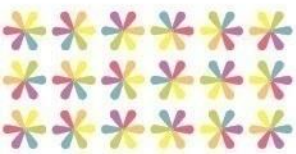
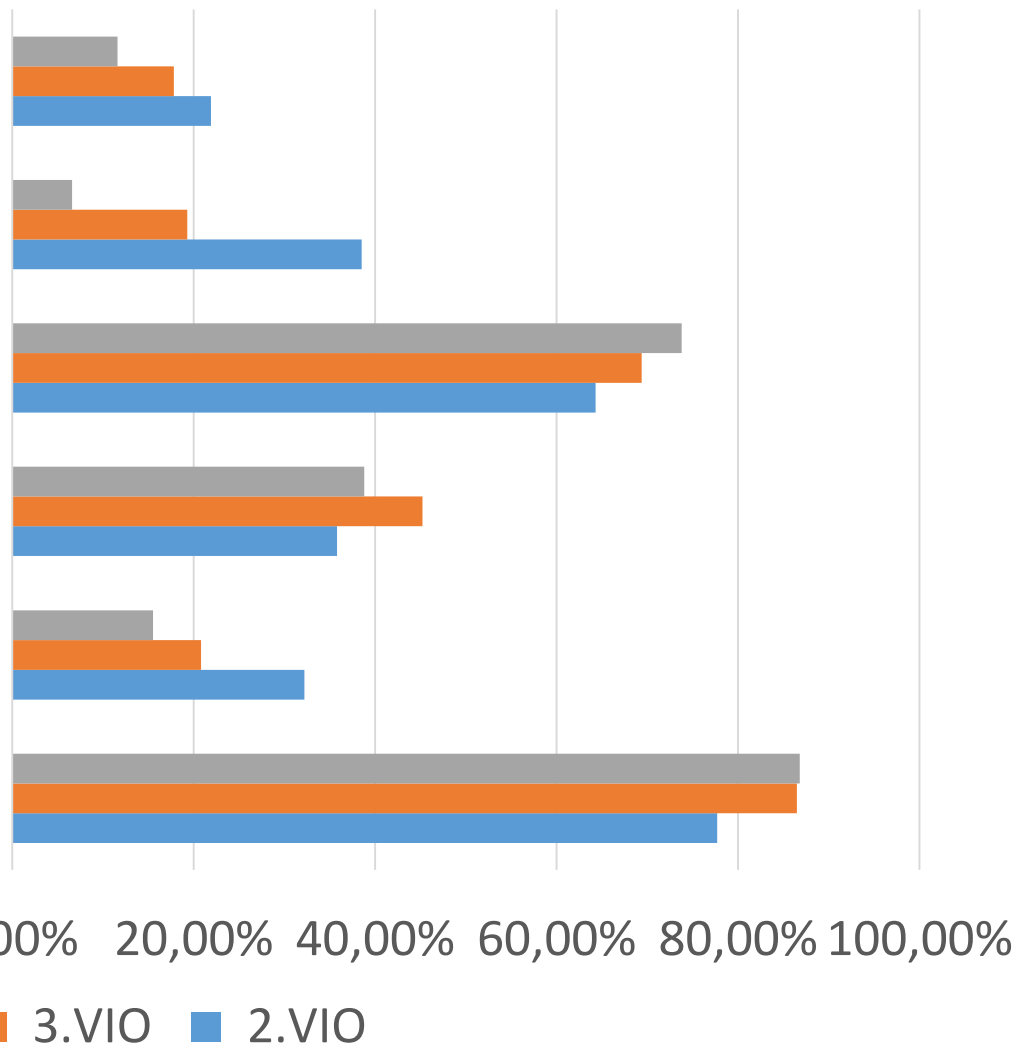
Da mi pri šolskem delu pomagajo starši

Da lahko zjutraj dlje časa spim

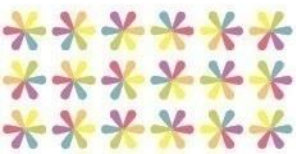
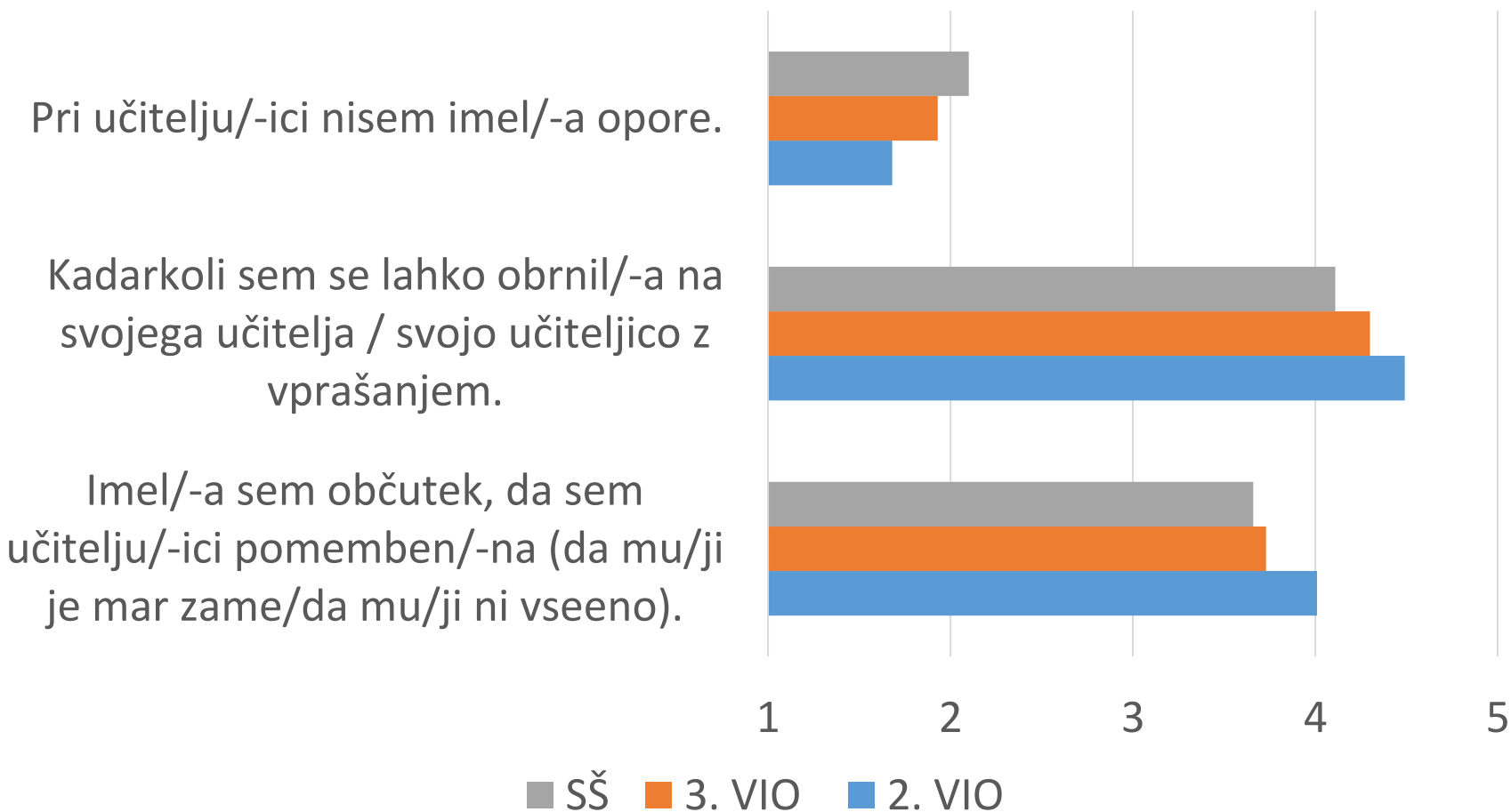
Da mi ni treba nastopati pred sošolci

Da delamo zanimive naloge

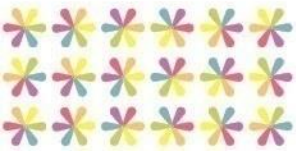
Da si lahko preko dneva sam/-a razporejам delo

Doživljanje odnosa z učiteljem (1= sploh ne drži; 5= popolnoma drži)

Hvala za pozornost.

6. konferenca ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

